

КАК БОГ ПРЕСЛЕДВА ЧОВЕКА

Ейдън Уилсън Тоузър

Може да разпространявате тази книга, ако го правите безплатно и не я променяте,
както и да споменете източника.
Преводач: Юлия Борисова, 2008
<http://christian-books.hit.bg>

Съдържание:

Глава 1 - ВЕЧНИЯТ КОНТИНУУМ	1
Глава 2 - С ДУМИ ИЛИ СЪС СИЛА	6
Глава 3 - ТАЙНАТА НА ПРИЗИВА	11
Глава 4 - ПОБЕДА ЧРЕЗ ПОРАЖЕНИЕ	15
Глава 5 - ЗАБРАВЕНИЯТ	19
Глава 6 - ПРОСВЕТЛЕНИЕТО ОТ ДУХА	24
Глава 7 - ДУХЪТ КАТО СИЛА	28
Глава 8 - СВЯТИЯТ ДУХ КАТО ОГЪН	31
Глава 9 - ЗАЩО СВЕТЪТ НЕ МОЖЕ ДА ПРИЕМЕ	38
Глава 10 - ИЗПЪЛНЕНИЯТ С ДУХА ЖИВОТ	42

Глава 1 - ВЕЧНИЯТ КОНТИНУУМ

“Както бях с Мойсей, така ще бъда и с теб” (Исус Навин 1:5)
Котинуум¹

Безусловното върховенство на Бог във вселената, изразено и в Стария, и в Новия Завет, пророк Авакум възторжено възпява: “Не си ли Ти от века, Господи, Боже мой, Свети мой!” (1:12) Апостол Йоан пише същото с много точни думи, пълни с дълбоко значение: “В началото беше Словото. И Словото беше с Бога. Това, което бе Бог, беше Словото. Словото беше с Бога в началото. Всичко бе създадено чрез него и нищо не бе създадено без него.” (Йоан 1:1-3)

Истината е необходима за да имаме правилно знание за Бога и за самите себе си и затова не е възможно да ѝ обърнем прекалено много внимание. Всеки я познава, тя е нещо като обща собственост на всички религиозни хора и именно по тази причина днес има толкова малко значение за който и да е от нас. Тя е сполетяна от участта, за която пише Коулридж:

Най-страшните и интересни истини често са считани за толкова истински, че са загубили цялата си сила като истини и лежат болни в общата спалня на душата ни заедно с най-презрените и обречени измами.

Върховенството на Бога е една от тези “болни” истини. Бих искал да направя каквото мога за да я спася от пренебрегването ѝ, причинено от това, че е всеобщо приета. Християнските истини могат да бъдат съживени само когато чрез молитва или дълги разсъждения ги отделим от грамадата мъгливи идеи, с които са пълни умовете ни и които държим постоянно и непоколебимо в центъра на вниманието си.

Бог е великият предшественик. Именно защото Той съществува, съществува и всичко останало. Той е безначален и всяващ страх. Причина е за съществуването си,

¹ Континуум: постоянно, непространствено цяло или последователност от неща, между които няма разделение или разлика. (бел. прев.)

самостоятелен и самодостатъчен е. Фейбър е видял това когато е написал големия си химн в чест на вечното божие съществуване.

Ти нямаш младост, велики Боже,
Ти си безначален край;
Твоята слава в себе си е съществувала
и все още съществува в собственото си спокойно сърце.
Твоите години не личат:
скъпи Боже, ти сам си вечност.

Не приемайте това просто като една от многото поеми. Разликата между живота на големия християнин и всеки друг начин на живот е в качеството на религиозните схващания. Идеите, изразени в тези шест реда, могат да бъдат като стъпала от стълбата на Яков, водеща нагоре към по-здрово и задоволително знание за Бога.

Не можем да мислим правилно за Бога докато не започнем да мислим за Него като за Този, Който винаги е *бил* и е бил *първи*. Исус Навин трябваше да научи това. Той беше толкова дълго слуга на Мойсей, толкова уверено приемаше божиятот слово от устата му, че Мойсей и Богът на Мойсей се бяха смесили в ума му и той трудно можеше да ги отдели в мисълта си. По асоциация те винаги се появяваха заедно в ума му. Сега Мойсей беше мъртъв и, за да не изпадне в отчаяние младият Исус Навин, Бог му говори и му вдъхна увереност: “Както бях с Мойсей, така ще бъда и с тебе.” (Исус Навин 1:5; 3:7) Нищо не беше се променило и нищо не беше загубено. Нищо от Бога не умира когато умре божи човек.

“Както бях...”, “така ще бъда”. Само Бог може да каже това. Единствено Той, Вечният, може да бъде Аз Съм и да каже: “Аз бях” и “Аз ще бъда”. Ние признаваме (и в тази мисъл има страх и учудване) истинското единство на божията природа, вечното постоянство на непроменимото Му съществуване през вечността и времето. Започваме да виждаме и да усещаме вечния континуум. Откъдето и да започнем, Бог винаги е там преди нас. Той е Алфа и Омега, началото и края, Който беше, Който е и Който ще дойде, Всемогъщият. Ако потърсим пипнешком до най-далечните граници на мисълта, където въображението докосва пустотата преди сътворението, там ще намерим Бога. С един-единствен бърз поглед Той обхваща всичко от вечността, дори до пляскането с криле на серафимите след хиляди години, което Той вижда сега без да отмести очите Си.

Някога бих сметнал такива мисли просто за метафизично бърборене без никакво практическо значение за никого в свят като този. Сега мисля, че са здрави и лесни за разбиране истини с неограничени възможности да допринасят за наше добро. Ако не успеем да си изградим правилна гледна точка в началото на християнския си живот можем да останем слаби и безплодни до края на дните си. Недостатъчността на много от нашите духовни преживявания се дължи на навика ни да подкачаме по коридорите на царството като деца по пазарите, които си бърборят за всичко, но пропускат да научат истинската стойност на нещата.

В човешкото ми нетърпение често ми се иска да имаше някакъв безболезнен начин съвременните християни да бъдат доведени чрез кратки и лесни уроци до дълбок духовен живот. Такива желаниа обаче са напразни. Не съществуват преки пътища. Бог няма да се подчини на нервното ни бързане и да приеме методите на нашия механизирани век. За нас ще бъде добре да разберем сега тежката истина: *човекът, който иска да опознае Бога, трябва да Му отдели време*. Не трябва да смята за загубено времето, прекарано за да опознае Бога. Трябва да се отдава на размишления и молитва часове наред. Така правеха светиите от старо време, славното общество на апостолите, прекрасното братство на пророците и вярващите от всички поколения в святата Църква. Така трябва да правим и ние ако искаме да ги следваме.

Тогава ще можем да мислим за Бога като за Един, Който поддържа единството на несътвореното Си същество чрез всичките Си дела през всичките Си години; Който винаги казва не само: „Аз направих” и “Аз ще направя”, а също и: “Аз правя в момента”.

Здравата вяра изисква да се придържаме непоколебимо към тази истина. Въпреки че знаем това, знаем също така колко рядко такава мисъл влиза в умовете ни. Обикновено си стоим в нашето настояще и гледаме с вяра назад за да видим миналото, изпълнено с Бога. Гледаме напред и Го виждаме да живее в бъдещето ни, но нашето *сега* е обитавано единствено от нас самите. Така ставаме виновни за един вид временен атеизъм, който ни оставя самотни във вселената, докато Бог отсъства. Говорим за Бога много и на висок глас, но тайно мислим за Него като за някой, който не е тук, а за себе си – като за живеещи в затворен интервал между Бог, Който беше и Бог, който ще бъде. Тази наша самота е древна и космическа. Всеки от нас е като малко дете, изгубено в навалищата на някой пазар, което се лута само на няколко крачки от майка си и тъй като не може да я види, е неутешимо. Така по всички измислени от религията начини ние се опитваме да се освободим от страховете си и да излекуваме скритата си мъка. Въпреки всичките ни усилия, все пак оставаме нещастни, и в нас се вкоренява отчаянието на хора, оставени сами в огромна и пуста вселена.

Независимо от страховете си, ние не сме сами. Цялата ни беда е, че сами се мислим за самотни. Нека да поправим тази грешка и да започнем да мислим за себе си като за хора, които стоят на брега на пълноводна река. Да си представим, че Бог е реката. Поглеждаме наляво и виждаме как реката идва от миналото ни; поглеждаме надясно и я виждаме да тече към бъдещето ни. *Освен това виждаме, че протича и през настоящето ни.* Днес реката е каквато е била и вчера – нито по-малка, нито по-различна; съвсем същата река, един непрекъснат континуум, който не е намалал и е деен и силен в независимото си движение към нашето утре.

Там, където в началото е била вярата, където е доказала, че е истинска, неизменно е съществувало усещане за божие *присъствие*. От святите Писания струи това усещане за истинска среща с действителна Личност. Мъжете и жените от Библията разговаряха с Бога. Те Му говореха и Го чуваха да говори с думи, които можеха да разбират. Те се срещаха и общуваха с Него лице в лице и затова от думите и делата им струеше светлина.

Пророците на този свят – невярващите психолози (тези слепи изследователи, търсещи светлина, която не е от Бога) са били принудени да признаят, че в същността на религиозните преживявания съществува усещането, че *там има нещо*. Далеч по-правилно е усещането, че *там има Някой*. То е изпълвало с постоянно удивление първите членове на Христовата Църква. Тържествената наслада, която първите ученици познаваха, извираше направо от убеждението, че има Един сред тях. Те знаеха, че Величието в небесата се беше изправило пред тях на земята. Те бяха в непосредственото божие присъствие. Силата на това убеждение да грабва вниманието и да го задържа за цял живот, да издига, да преобразява, да изпълва с безгранично щастие, да изпраща хората в затвора, а те да пеят, е едно от чудесата на историята, удивително за всички хора.

Нашите бащи са ни казали и собствените ни сърца потвърждават колко е прекрасно това усещане, че “има Някой”. То прави религията неуязвима за критични нападки и подсигуриява ума срещу провал, който може да бъде предизвикан от неприятелски огън. Тези, които се покланят на Бог, който е тук в настоящето, могат да пренебрегнат възраженията на невярващите. Преживяванията им сами потвърждават тази истина и не се нуждаят нито от защита, нито от доказателства. Това, което виждат

и чуват, побеждава съмненията им и укрепва увереността им, която е недостижима за разрушителната сила на аргументите.

Някои хора, които искат да бъдат учители на словото, но не разбират нито какво говорят, нито какво твърдят, настояват, че “голата вяра” е единствения път за познаване на духовните неща. С това те имат пред вид убеждението си, че божие слово заслужава доверие (убеждение, което и демоните споделят).

Обаче човекът, който се е учил дори съвсем слабо от Духа на истината, ще се разбунтува срещу това извращение. Той би казал: “Аз Го чух и Го видях. Какво общо имам вече с идолите?” Защото той не би могъл да обича Този, Който е само едно умозаключение от даден текст. Той ще жадува да познава Бога чрез жизненоважното усещане за присъствие, което е отвъд думите и да живее в близостта на личното общуване.

Да търсим Бога само от написаното в книгите е като да търсим живия сред умрелите. Много често напразно търсим Бог в тези, в които Неговата истина, вместо да бъде свято съхранявана, е по-скоро погребана. Бог може да бъде разбран най-добре когато сам докосне умовете ни. Трябва да виждаме с очите си, да чуваме с ушите си и ръцете ни да пипат Словото на живота.

Когато човек се събуди в полунощ и е тъмно като в рог, чуе че някой се движи в стаята и знае, че невидимото присъствие е обичан член от семейството му, който има право да бъде там, сърцето му ще се изпълни с чувство на тихо удоволствие. Но ако има причина да вярва, че е влязъл натрапник, може би крадец или убиец, ще лежи ужасен и ще се визира в тъмнината, не знаейки откъде да очаква удар. Разликата между наличието на опит и липсата на опит ще бъде в онова остро усещане, че там има някой. Не е ли вярно, че мнозина от нас, които се наричат християни, всъщност нямат действителен опит. Заместили сме поразителната среща с теологически идеи; пълни сме с религиозни понятия; но голямата ни слабост е, че в сърцата ни няма никой.

Каквото и друго да съдържа истинският християнски опит, той винаги включва действителна среща с Бога. Без нея религията е само сянка, отражение на действителността, евтино копие на оригинал, на когото някога някой друг се е наслаждавал, а ние само сме чули за него. Голямо нещастие в живота на всеки човек е да живее в църква от детството до старостта си и да не познава нищо друго освен някакъв изкуствен бог, съставен от теология и логика, който няма очи да вижда, уши да чува и сърце, за да обича.

Някогашните духовни гиганти са били мъже, които в определен момент са осъзнавали действителното божие присъствие и са запазвали това съзнание през целия си живот. Може първата среща да е била ужасяваща за тях, както когато Авраам беше обзет от “ужас като страшен мрак” или когато Мойсей скри лицето си пред горящия храст, защото се страхуваше да гледа Бога. Обикновено от този страх изчезва усещането за ужас и скоро се появява страхопочитание, носещо наслада, което накрая достига до почтително и благоговейно усещане за съвършена близост с Бога. Същественото тук е, че *те имаха преживяване с Бога*. Как по друг начин да си обясним съществуването на светиите и пророците? Как да си обясним удивителното влияние, което са упражнявали за добро върху безброй поколения. Не е ли заради това, че са ходили в осъзнато общуване с реалното Присъствие и са отправяли молитвите си към Бога с простодушното убеждение, че ги отправят към Някой, Който действително е там.

Без съмнение сме изгубили много духовни съкровища, защото сме оставили да ни се изплъзне простата истина, че чудото на вечният живот е в Бога. Бог не създава живот за да го изхвърли както прави сприхавият артист, разочарован от работата си. Всеки живот е в Него и извън Него, изтичащ от Него и връщащ се към Него, движещо

се неделимо море, на което Той самият е първоизточник. Вечният живот, който е бил с Бог Отец, сега е притежание на вярващите хора и той не е само дар от Бога, а е самият Бог.

Изкуплението не е само някакво странно дело, което Бог е извършил между другото; по-скоро Той е продължил да върши работата Си, но в новото поле на човешкото падение. Възкресението на вярващата душа е повторение на цялата работа, извършена от самото начало на сътворението. Тежко е да не можем да намерим паралел между сътворението, описано в Стария Завет и възкресението, описано в Новия Завет. Как например би могло да бъде по-добре обрисувано състоянието на изгубената душа, освен с думите: "...Пуста и неустроена; и тъмнина покриваше бездната" (Битие 1:2) Как биха могли копнежите на Божието сърце за изгубената душа да бъдат изразени по-съвършено от изречените думи: "...и Божият Дух се носеше над водата." (1:2) И от какъв друг източник би могла да дойде светлината върху забулената с грях душа, ако Бог не беше казал: "Да бъде светлина." (Битие 1:3)? При произнасянето на тези думи светлината се разпръсна и изгубеният човек възкръсна за да пие от вечния живот и да следва Светлината на света. Както редът и плодородието дойдоха веднага след древното сътворение, така моралният ред и духовният плод последваха в човешките преживявания. Ние знаем, че Бог е същия и годините Му не свършват. Той винаги ще действа както е действал, независимо къде работи и каква работа върши.

Трябва да търсим освобождение от суетното и отслабващото силата ни желание да се върнем и да възстановим миналото. Трябва да искаме да бъдем изчистени от детинската си представа, че ако сме живели в дните на Авраам или на Павел, е щяло да бъде по-добре за нас, отколкото да живеем днес. С Бога дните на Авраам и днешните дни са едни и същи. С един-единствен тласък от живота, Той е създал всички дни и времена, така че животът в първите дни и този в най-далечно бъдеще са обединени в Него. Можем да запеем отново (и да вярваме) истината, която бащите ни пееха:

Вечността с всичките й дни
присъства днес пред погледа Ти;
изглежда нищо не е старо за Теб,
велики Боже, нищо не е ново.

Спасявайки хора, Бог върши (или по-точно продължава да върши) същата съзидателна работа както в началото на света. За Него, всяка откупена душа е свят, в който Той изпълнява отново Своята приятна работа както преди.

Ние, които в днешни дни преживяваме Бога, можем да се радваме, че в Него имаме всичко, което Авраам, Давид или Павел имаха; всъщност самите ангели пред трона нямат нещо повече от нас, защото не биха могли да имат повече от Него и не могат да искат нищо друго освен Него. Всичко, което Той е и всичко, което е направил е за нас и за всички, които споделят общото спасение. С пълно съзнание за липсата на каквато и да е заслуга от наша страна, можем все пак да заемем мястото си в Божиата любов и най-бедните и най-слабите сред нас могат без да вършат престъпление да изискват всичките богатства на Бога, дадени от Неговата благодат. Имам пълно право да искам всичко за себе си, знаейки, че безкрайният Бог може да даде всичко от Себе Си на всяко от децата Си. Той не раздава части от Себе Си, а дава на всеки всичко от Себе Си с такава пълнота, сякаш другите не съществуват.

Каква разлика настъпва когато престанем да говорим общи приказки (което между другото е извъртане и при? крива мнимото смирение и неверието) и се съсредоточим в личното си приближаване към Бога. Така ще спрем да се страхуваме да кажем "Бог е *това* за МЕН" и "Бог направи *това* за МЕН" и, заедно с другите божи деца и божи приятели, ще поискаме за себе си Личността и делото на Триединния Бог.

Тогава ще разберем, че всичко, което Бог е направил е за всеки един от нас и ще можем да запеем:

Заради мен си Се покрил със светлина като с облекло. Прострял си небесата като завеса и си поставил основите на земята. Заради мен си поставил луната в служба на сезоните и слънцето, което знае пътя си. За мен си направил всички зверове на земята според вида им, всички семеносни растения и всички дървета, които раждат плод. За мен е писал пророкът и псалмистът е пял. За мен са говорили святите мъже, движени от Святия Дух.

За мен умря Христос и изкупващите дарове на смъртта Му остават завинаги, понеже Той е жив завинаги. Те са толкова действени и полезни днес, колкото и в деня, когато Той отпусна глава и отдаде духа Си. И когато на третия ден възкръсна, това беше за мен. Когато изля обещания Свят Дух върху учениците Си, това беше за да продължи в мен делото, което беше вършил за мен от зората на сътворението.

Глава 2 - С ДУМИ ИЛИ СЪС СИЛА

Защото нашето благовестване между вас не беше само с думи, но и със сила, със Святия Дух. (1 Солунци 1:5)

Затова ако някой е в Христос, той е ново създание. (2 Коринтяни 5:17)

Зная твоите дела, че на име си жив, но всъщност си мъртъв. (Откровение 3:1)

На някой ученик тези стихове могат да се сторят интересни. За сериозния човек обаче, който търси да спечели вечен живот, могат да изглеждат повече от обезпокоителни. Те очевидно учат, че посланието на благата вест може да бъде прието по един от двата начина: само на думи или с думи и сила. И в двата случая то е същото. Тези стихове учат още, че когато посланието е прието чрез сила, то предизвиква такава цялостна промяна, че човек може да бъде наречен “ново създание”. Хората, които приемат благата вест без сила, само се наричат живи, а всъщност са мъртви. Посочените текстове съдържат всичко това.

Разбрах по-добре начина, по който се молят хората, наблюдавайки игрите им. Всъщност много хора си играят на религия по същия начин, по който се забавляват с различни игри. Самата религия е най-универсалната игра на човечеството. Различните игри имат своите правила, топки и играчи. Играта предизвиква интерес, доставя удоволствие и отнема време. Когато завърши, състезаващите се отбори се смеят и напускат полето. Нещо обичайно е да видиш играч да напуска един отбор, да се присъединява към друг и само след няколко дни вече да играе срещу старите си другари. Той прави това със същото удоволствие, с което е играл и за тях. Всичко това е условно. Става въпрос за разрешаване на изкуствено създадени проблеми и за борба с трудности, създадени нарочно заради самата игра. Тук няма и не се изискват морални корени. Никой не е по-добър заради това, че е положил тежък труд. Това е само приятно занимание, което не променя и не установява нищо.

Ако описаното се отнася само до бейзболния терен, можем да го подминем без повече да се замисляме. Какво да кажем обаче когато същият дух влиза в светилището и определя поведението на хората към Бог и религията? Църквата също има своите игрища, правила, знания и умения за да си играе с набожни думи. Тя има “поклонници” (аматьори – миряни и професионалисти – служители), които поддържат играта с парите си и окуражават играчите с присъствието си. Те обаче не се различават по характер и начин на живот от мнозина, които изобщо не се интересуват от религия.

Както един атлет използва топката, така много от нас използват думите – написани, изговорени, изпяти и произнесени в молитва. Хвърляме ги бързо през игралното поле. Учим се да ги управляваме ловко и грациозно. Градим си име и слава чрез уменията си да ги използваме и печелим като награда одобрението на тези, които харесват играта. Безсмислието на всичко това става очевидно, тъй като след приятната религиозна игра *никой не е претърпял съществена промяна*. Основите на живота ни остават непроменени, властват същите стари правила и управлява старият Адам.

Не казвам, че религията без сила не предизвиква промени в човешкия живот, а само че те не са коренни. Водата може да премине от течност в пара и да си остане същото вещество. Също така, лишената от сила религия може да предизвика в човека множество повърхностни промени и все пак той да си остане същия. Точно тук е уловката. *Промените са само във формата, а не в естеството*. Делата на хората, които не са религиозни и на тези, които са приели благата вест без сила, са движени от едни и същи мотиви. Проклетото его лежи в основата на живота и на двата вида хора. Разликата е, че религиозният човек се е научил да прикрива по-добре покварата си. Греховете му са “пречистени” и по-малко оскърбителни в сравнение с преди да стане религиозен. Самият той обаче не е по-добър от Божия гледна точка. Може би дори е по-лош от преди, защото Бог мрази преструвката, измамата и неискреността. Егоизмът все още пулсира като мотор в центъра на живота му. Наистина той може да се научи да “пренасочва” егоистичните си подбуди, но бедата е в това, че същността му остава непорицана, без дори той да подозира; така става жертва на религия без сила. Човекът, приел словото без сила, е подрязал и украсил оградата си от жив плет, но тя все още е от бодли и никога няма да даде плодовете на новия живот. Все пак такъв човек може да бъде лидер в църквата и влиянието и гласът му да определят до голяма степен каква ще бъде религията на неговото поколение.

Истината, приета със сила, премества основите на живота от Адам към Христос и подбудите се променят. Нов и различен Дух влиза в личността и обновява всяка част от естеството на вярващия. Интересите му се променят и се изместват от повърхностните към вътрешните и от земните към небесните неща. Той губи вярата си в правилността на външните ценности. Вижда ясно измамността на външния вид и любовта и доверието му към невидимия и вечен свят стават по-силни с нарастването на опита му.

Повечето християни ще се съгласят с изложените тук представи, обаче бездната между теорията и практиката е ужасяващо голяма. Благата вест толкова често е проповядвана и приемана без сила, че коренната промяна в следствие от истината никога не се извършва. Вярно е, че може да има някаква промяна. Може да бъде сключена интелектуална или емоционална сделка с истината, но каквото и да се случва, то не е достатъчно: не е достатъчно дълбоко, не е достатъчно пълно. “Създанието” е променено, но не е “ново”. Точно тук е трагедията. Благата вест засяга новия живот, раждането, насочено нагоре към ново ниво на съществуване. Докато не се осъществи такова новородение, душата не е спасена.

Когато словото идва без сила, то е лишено от същината си. В Божията истина се съдържа повелителна нотка, съществува неотложност, окончателност, която няма да бъде разбрана без способността, дадена от Духа. Трябва винаги да помним, че благата вест за кръста, разбира се, е добра новина за покаялия се грешник, но за тези, които “не се подчиняват на евангелието”, носи нотка на предупреждение. Работата на Духа в непокаялия се свят е да разказва за греха, оправданието и осъждението. За грешниците, които желаят да се откажат да грешат и да станат покорни деца на Бога, благовестието е неограничен мир. Също така по своята същност то е съдия на човешката съдба.

В наши дни този втори аспект е почти изцяло пренебрегнат. Елементът “дар” в евангелието е представен като негова изключителна същност, а елементът “промяна” е пренебрегнат. От християнина се изисква единствено теологично съгласие. Съгласието е наречено вяра и се счита, че това е единствената разлика между спасения и изгубения. Така вярата е представена като някаква религиозна магия, носеща голяма наслада на Бога и притежаваща тайнствена сила, която отваря небесното царство.

Бих искал да бъда честен към всички и да намеря доброто в религиозните вярвания на всеки човек, обаче вредните последствия от тази вяра магия са по-големи отколкото може да си представи този, който не се е сблъсквал с тях. Днес големи събрания от вярващи пламенно биват убеждавани, че единственото изискване за рай е да бъдеш лош човек, а единствената пречка пред Божието благоволение е да си добър човек. Самата дума “праведност” се изговаря с хладно презрение и на моралния човек се гледа със съжаление. Такива учители казват: “Християнинът не е по-добър в морално отношение от грешника. Единствената разлика е, че той е приел Исус и вече има Спасител.” Вярвам, че няма да прозвучи непочтително ако попитам: “Спасител от какво?” Ако не от греха, от злото поведение и от стария паднал живот, тогава от какво? Следващият отговор също не е задоволителен: “От последиците на минали грехове и от приближаващия съд.” Нима оправданието от миналите престъпления е всичко, което отличава християните от грешниците? Може ли човек да повярва в Исус и да не стане по-добър от преди? Нима евангелието не ни предлага нищо друго освен умел адвокат, който да освободи грешниците от вината им в деня на съда?

Мисля, че не е толкова трудно да се открие истината. Себеправедността е действителна пречка пред Божието благоволение, защото връща грешника към собствените му заслуги и го държи вън от вменената му от Христос праведност. Необходимо е да си изповядал и съзнателно изоставил греха си, за да получиш спасение чрез Господ Исус Христос. Обикновено приемаме с радост и винаги сме съгласни с това, обаче тук се крие и истината, която пренебрегваме в наши дни: *грешник не може да влезе в Божието царство*. В Библията има толкова много пасажии за това. Ние ги познаваме добре и няма нужда сега да ги повтаряме. Този, който не е съгласен обаче, може да погледне Галатяни 5:19-21 и Откровение 21:8.

Тогава как човек може да бъде спасен? Покаяният се грешник среща Христос и след тази спасителна среща той вече не е грешник. Силата на благата вест го променя, премества основите на живота му от егото към Христос, променя посоката му на движение и го превръща в ново същество. Моралното състояние на покаяния се когато той идва при Христос не може да доведе до такъв резултат, защото извършеното от Исус помита и доброто, и злото в него и го превръща в друг човек. Обърналият се грешник не е спасен само чрез някаква съдебна сделка, независимо от съответстващата ѝ морална промяна. Необходимо е спасението да включва съдебна промяна в положението, но това, което се пренебрегва от мнозина учители е, че *то съдържа и действителна промяна в живота на личността*. Това означава много повече от повърхностни промени. То е преобразуване дълбоко в корените на човешкия живот. Ако не е стигнало такава дълбочина, значи не е достатъчно дълбоко.

Ако не бяхме снижили толкова драстично критериите си, нямаше да приемем тази механична представа за вярата. Църквите, дори евангелските, са със светски дух и морално анемични, подражаващи вместо посветени. Като цяло те са в окаяно състояние, тъй като цели две поколения са били учени, че оправданието не е нищо повече от присъда “невинен”, произнесена от Небесния ни Баща и отнасяща се за грешника, който може да представи магическата монета “вяра”, гравирани с удивителните думи “Сезам, отвори се”. Дори и да не е изказано така откровено, то поне

посланието е представено така, че да създаде подобно впечатление. Всичко това е резултат от слушането на словото, проповядвано и възприето без сила.

Вярата наистина е “Сезам, отвори се” за вечно благословение. Без вяра не е възможно да угодим на Бога, също както човек не може да бъде спасен без да повярва във възкръсналия Спасител. Истинското съдържание на вярата, което обаче липсва, е моралното. То е повече от обикновена вяра в истинността на изявлението, направено в свящото писание. Това е нещо възвишено от духовно естество, което неизменно предизвиква коренна промяна в живота на този, който упражнява вярата. Вътрешният му поглед се премества от самия него към Христос. Така човекът, още докато е на земята, започва да живее небесен живот.

Желанието ми не е да омаловажавам оправдателния резултат на вярата. Не съществува човек, който като познава дълбочината на собствената си порочност, би посмял да се появи в неописуемото Присъствие, препоръчан от собствения си характер. Никой християнин, помъдрял от провалите и несъвършенствата си, няма да поиска Бог да го приеме заради святост, която е достигнал със собствени сили. Тези, които познават сърцата си и условията, поставени от евангелието, ще се присъединят към молитвата на Божия човек:

Когато Той дойде при звук на тръба,
дано тогава се намеря в Него,
облечен единствено в Неговата праведност,
безгрешен да застава пред трона!

Цяло нещастие е, че такава прекрасна истина е била толкова изопачена. Това обаче е цената, която плащаме за неуспеха си да подчертаем моралното ѝ съдържание. Това е проклятие, преследващо рационалното правоверие когато е угасило или отхвърлило Духа на истината.

Когато отстоявам такава вяра в евангелието, която осъществява промяна в мотивите на живота ни и ние се обръщаме от себе си към Бога, аз само излагам сериозните факти. Всеки човек с морален ум трябва да усеща проклятието, което го измъчва вътрешно; трябва да осъзнава, че егото, което Библията нарича “плът” и “същност”, е негов жесток господар и смъртен враг.

Фараон никога не е управлявал така безмилостно Израел както този скрит неприятел властва над човешките синове и дъщери. Думите на Бога към Мойсей относно робството на Израел най-добре описват тази власт:

“Господ каза: Наистина видях страданието на народа Ми, който е в Египет, и чух вика му поради гнета на надзирателите му; защото знам неволите му.” (Изход 3:7)

Никейската изповед на вяра така нежно говори за Господ Исус Христос:

“За нас хората и за нашето спасение слезе от небето; бе заченат от Святия Дух в утробата на дева Мария и стана човек; бе разпънат заради нас при Пилат Понтийски; страда и беше погребан; на третия ден възкръсна съгласно писанията, възнесе се на небето и седна отдясно на Отец.”

За какво беше всичко това? За да ни обяви свободни на хартия и да ни остави в робството ни? Не. Бог каза на Мойсей:

“И слязох, за да ги избавя от гнета на египтяните и да ги заведа от онази земя, в земя добра и пространна, в земя, където текат мляко и мед,

Влез при фараона и му кажи: Така казва Господ: Пусни народа Ми.” (Изход 3:8, 8:1)

Единственото, което Бог иска за робите на греха е те да бъдат напълно освободени от него. Правилно разбраното християнско послание е: Бог, който чрез думите на евангелието обявява хората за свободни, чрез силата на евангелието

наистина ги прави свободни. Да не се съгласиш напълно с това означава да приемеш благата вест без сила.

Тези, при които словото идва със сила, познават пълното освобождение, вътрешното “преселване” на душата от робство към свобода, избавянето от предишната “нравственост”, действителното преминаване “на другата страна”. Те съзнателно застават на друга земя, под друго небе и дишат друг въздух. Подбудите, които движат живота им, са различни и вътрешните им движещи сили са нови.

Кои са тези движещи сили, които някога са налагали подчинение чрез камшик? Това са малките “надзиратели”, слуги на големия надзирател *Его*, които му се подчиняват. За да изброим всички ще ни е необходима отделна книга. Ще посочим само един пример – желанието за обществено признание.

Самото желание не е лошо и щеше да бъде съвсем правилно ако живеехме в безгрешен свят. Откакто човечеството е отпаднало от Бога и се е присъединило към врага му, да бъдеш приятел на света означава да вършиш зло и да сътрудничиш на Божия неприятел. Обаче все още желанието да се харесаш на хората е в основата на всички дейности в обществото – от най-развитата цивилизация до най-ниските нива на човешкото съществуване. Никой не може да избегне това. Обявеният извън закона, който презира правилата в обществото и философът, който мислено се издига над общоприетите нрави, *изглеждат* като че ли са се изплъзнали от примката, но всъщност просто са стеснили кръга на тези, на които искат да се харесат. Престъпникът има свои приятели, пред които иска да блесне; философът има своя малък кръг от превъзходни мислители, чието одобрение е необходимо за неговото щастие. Дълбоките подбуди и на двамата остават едни и същи. Всеки получава удовлетворение от мисълта, че другарите му го уважават и всеки тълкува това по свой начин.

Всеки човек разчита на приятелите си защото няма на кого друг да разчита. Давид казва:

“Кого имам на небето освен Теб? И на земята не желая друг освен Тебе.” (Псалм 73:25)

Синовете на този свят обаче нямат Бог; те имат само себе си, държат се един за друг и като уплашени деца разчитат един на друг за подкрепа. Надеждата им ще ги провали, защото те са като група хора, които не са обучени да управляват самолет, а изведнъж са се оказали високо във въздуха без пилот и всеки разчита на другите да приземят самолета безопасно. Отчаяната им, но погрешна вяра не може да ги спаси от неизбежната катастрофа.

Обзети от желанието да се харесваме на хората, как бихме могли да го изкореним и движещите сили в живота ни да се ориентират към това да се харесаме на Бога? Никой не може да направи това сам, с помощта на другите или чрез възпитание и обучение; нито по какъвто и да е друг известен начин. Необходима е пълна промяна на човешкото естество (защото падналата природа, колкото и да е силна, не може да направи това) и тя трябва да е свръхестествена. Това е дело на Духа, извършено чрез благата вест когато тя се приема чрез вяра. Тогава Той заменя старото с ново, превзема живота както слънцето завладява земята и изхвърля старите подбуди както светлината изтласква тъмнината от небето.

Начинът, по който действа, може да се опише така: вярващият е завладян изведнъж от силно усещане, че *единствено Бог има значение*. Това води до промяна в умствения му живот и обуславя всичките му решения и ценности. Той вече разбира, че е свободен от робството на човешкото мнение. Скоро се научава да цени най-много увереността, че се харесва на Небесния ни Баща.

Този напълно различен източник на удоволствие прави вярващите непобедими. Така светиите и мъчениците могат да издържат, изоставени от земните си приятели и

да умрат за Христос, намразени от всички хора. Когато съдиите на Атанасий, искайки да го уплашат, му казали, че целият свят е срещу него, той дръзнал да им отговори: “Тогава и Атанасий е срещу света!” Този вик преминал през вековете и днес ни напомня, че благата вест има сила да избавя хората от тиранията на общественото признание и да ги освобождава за да вършат Божията воля.

Аз избрах да разсъждавам само върху този враг, но има още много други. Всички те като че ли съществуват и действат независимо един от друг, но това не е така. Същност те са клони на една и съща отровна лоза, растящи от един и същ корен, които умират заедно с него. Коренът е *егото* и може да бъде разрушен единствено от кръста.

Посланието на евангелието е послание за новото създаване в сърцевината на старото, за завладяването на човешката ни природа от вечния живот, даден ни от Бог, и за замяната на старото от новото. Новият живот завзема същността на вярващия. Това завоевание е добро, но не е пълно докато новото създаване не се оформи изцяло и не ни завладее напълно. Това е дело на Бога без човешко участие, защото е морално чудо и духовно възкресение.

Глава 3 - ТАЙНАТА НА ПРИЗИВА

“Призован да бъде апостол... призвани да бъдат светии” (1 Коринтяни 1:1-2)

Малката думичка “призован”, използвана тук от апостола, е като отворена врата към друг свят; щом влезем, ще се намерим наистина в друг свят. Защото светът, в който преминаваме, е светът на Божията суверенна воля, където човешката воля не може да влезе или ако влезе, тя ще е васал и слуга и никога господар.

Павел обяснява своето апостолско служение. То притежава действителна сила, не се е появило в следствие на негово желание или неговата воля. Този призив е божествен, свободен, неповлиян от нищо и напълно независим от човешките ръце. Отговорът е от човека, но призивът – никога. Той е единствено от Бога.

Съществуват два свята, противопоставени един на друг, управлявани от две воли: човешката и Божията воля. Старият свят на падналата природа е светът на човешката воля. Тук цар е човекът и волята му решава събитията. Доколкото е способен в своята слабост, той решава кой, какво, къде и кога. Установява ценности: кое е за уважение, кое е за презрение, кое е за приемане или отхвърляне. Неговата воля се проявява във всичко: “Аз определям”, “Аз решавам”, “Аз постановявам”, “Да стане това”. Тези думи постоянно извират от устните на малките хора. Как се наслаждават те на въображаемото си “право на самоопределение” и с каква комична суета се хвалят, че са “пълновластни избиратели”. Те не знаят или отказват да признаят, че са едnodневки, скоро ще изчезнат и няма да ги има вече.

Времето като вечно течащ поток
отнася всичките си синове;
те отлитат забравени като сън,
който умира на зазоряване.

Племена от плът и кръв във вечно движение
заедно с всичките си грижи и страхове
се носят надолу като порой,
загубени в следващите години.

Айзък Уотс

В гордостта си хората отстояват волята си и твърдят, че притежават земята. Наистина, за известно време този свят е на човека. Бог е допускан в него само с разрешението на човека. Към Него се отнасят като към царска особа, която е на посещение в демократична страна. Името му е върху устните на всички (особено по празниците) и те го прославят, честват и възпяват. Въпреки цялото това ласкателство, хората твърдо държат на правото си на самоопределение. Докато човек си позволява да си играе на домакин, ще почита Бога с вниманието си, но Той винаги ще си остане само гост и никога – господар. Човекът ще му даде да разбере ясно, че това си е негов свят. Ще създава собствени закони и ще взима решения как да го управлява. На Бог нищо не Му е разрешено. Човек се прекланя пред Него и докато се покланя трудно успява да скрие короната върху собствената си глава.

Когато влизаме в Божието царство, ние сме вече в друг свят. Той е напълно различен от стария, от който идваме и е негова противоположност. Заблуда е ако някой смята, че си приличат. “Първият човек е от земята - от пръст; вторият човек е от небето.” (1 Коринтяни 15:47) “Роденото от плътта е плът, а роденото от Духа е дух.” (Йоан 3:6) Първият ще загине, последният ще живее завинаги.

Павел стана апостол чрез пряк призив от Бога. “А никой не взема на себе си тази почит, освен когато бъде призван от Бога, както беше Аарон”. (Евреи 5:4) В света на хората виждаме известни изпълнители и артисти да се появяват пред кралски особи и това се нарича “представление по нареждане”. Независимо колко са надарени и известни, те не смеят да се натрапят в присъствието на царя, освен по Негова заповед. Този царски призив не търпи отказ, освен ако не искат да нанесат публична обида на царя. Същото се отнася и за Павел. Божият призив към него беше също така и заповед. Ако Павел се беше надпреварвал за политическа служба, избирателите щяха да определят резултата. Ако беше се състезавал за място в литературния свят, способностите му щяха да са от решаващо значение. Ако се беше съревновавал на арената, силата и сръчността му щяха да му помогнат да спечели или да бъдат виновни в случай, че загуби. Апостолството му обаче не беше установено по този начин.

Колко възхитителни са Божиите пътища и постъпките, произтичащи от живот според волята Му! Хората не стават апостоли благодарение на собствената си мощ, сила, вродени способности или чрез обучение, а чрез призива на Бога, който ги задължава. Така е и с всяко служение в Църквата. На хората им е позволено да разпознаят призива и да направят признание пред събранието, но не и сами да направят избор. Когато обаче Божиите и човешките пътища се събират и се смесват, следват непрестанни провали и объркване. Добрите хора, които още не са призовани от Бога, могат да се посветят да вършат свящото дело на служението. Още по-лошо е когато хора, все още принадлежащи на стария свят и необновени от чудото на новородението, се опитват да вършат Божията свята работа. Колко тъжна е тази гледка и колко трагични последиците, защото човешките пътища и Божиите пътища вечно си противостоят.

Това ли е една от причините за сегашното състояние на духовна слабост? Как би могла плътта да служи на Духа? Как могат хора, които не принадлежат към племето на Леви да служат на олтара? Колко е суетно да се опитваме да служим на новото, следвайки старите пътища! От това идва и бурното разпространение на лоши методи, типични за днешните църкви. Дръзките и себеутвърждаващите се напредват със сила, а слабите ги следват без да се замислят дали дръзките имат право да ги водят.

Божественият призив е пренебрегнат и резултатът от това е безплодие и объркване.

Време е отново да потърсим водачеството на Святия Дух. Господството на човека ни струва вече толкова много. Натрапената човешка воля е довела до

използването на такова разнообразие от небиблейски методи и дейности, че животът на Църквата е заплашен. Това отклонява милиони долари годишно от истинската работа на Бога, пропилява много часове от времето на огромен брой християни и направо разбива сърцата ни.

Има едно по-голямо зло, което произтича от неспособността ни да разберем коренната разлика между двата свята. Свикнали сме с безличното “приемане” на спасението, сякаш то е нещо дребно и изцяло е в наши ръце. Хората са увещавани да обмислят нещата и да “решат” в полза на Христос. На някои места е определен един ден в годината като “ден за вземане на решение”. На този ден се очаква от хората да благоволят да дадат на Исус право, което очевидно дотогава са Му отказвали, да ги спаси. Така Исус отново е изправен пред човешки съд. Той служи на удоволствието на отделния човек и след дълго и унижително чакане е или отхвърлен, или снизходително приет. Чрез напълно погрешното разбиране на благородното и истинско учение за свободата на човешката воля сме направили така, че спасението пагубно да зависи от човешката, а не от Божията воля.

Колкото и да е дълбока тайната, колкото и много противоречия да намираме, истината е, че хората стават светци не заради собствените си прищявки, а чрез неоспорим върховен призив. Нима Бог не е отнел от ръцете ни крайния избор с думите:

Духът е, който дава живот; плътта нищо не ползва; думите, които съм ви говорил, са дух и живот. (Йоан 6:63)

Никой не може да дойде при Мен, ако не го привлече Отец, Който Ме е пратил, и аз ще го възкреса в последния ден. (Йоан 6:44)

И прибави: Затова ви казах, че никой не може да дойде при Мен, ако не му е дадено от Отца. (Йоан 6:65)

както си Му дал власт над всяко създание да даде вечен живот на всички, които си Му дал. (Йоан 17:2)

... Бог, Който още от утробата на майка ми беше ме отделил и призовал чрез Своята благодат, благоволи да ми открие Сина Си, за да Го проповядвам между езичниците, аз не се допитах още в същия час до плът и кръв... (Галатяни 1:15-16)

Бог ни е направил да приличаме на Него и една от приликите ни е свободната воля. Чуваме как Бог казва: “Който иска, нека да дойде.” Знаем сами от горчив опит проклятието на неподчинената воля, както и блаженството или ужаса, които могат да зависят от човешкия избор. Зад всичко това стои върховното право на Бога да призовава светии и да определя човешки съдби. Негов е главният ръководещ избор, нашият избор е второстепенен. Спасението за нас е избор, а от Божия страна е хващане, завоюване, завладяване от Всевишния. Нашето желание и нашето приемане не са първи, а са по-скоро отговор на Божието действие. Правото да определя винаги трябва да остане Божие.

Бог наистина е дал на заем на всеки човек силата да затвори сърцето си и да върви горделиво и мрачно в нощта, която сам си е избрал, както и способността да отговори на предложената от Него милост. Докато изборът “не” може да бъде наш, изборът “да” е винаги на Бога. Той е творец на вярата ни; Той трябва да има последната дума. Единствено по милост ние можем да продължим да вярваме; можем да упорстваме в желанието си за Божията воля само защото сме хванати от великодушната сила, която е победила естествената ни склонност към неверие.

Ние хората се наслаждаваме страстно на властта и ни харесва да мислим, че държим в ръцете си силата на живота и смъртта. Обичаме да мислим, че ще понесем по-лесно ада, защото сме попаднали там заради неподчинението на някаква сила, която е искала да ни управлява. Този, който е сложил в устата на Сатана думите на гордо неподчинение, знае това добре:

Какво като сме изгубили сражението?

Не всичко е изгубено: непревземаемата воля,
изкуството да отмъщаваш, безсмъртна омраза,
смелостта да не се предаваш
и всичко, що остава непобедимо.

Божията мощ и Неговият гняв не ще ни изтръгнат тази слава.

Докато малцина ще дръзнат да изразят тайните си чувства по този начин, милиони ще прегърнат идеята, че държат в ръцете си ключа за ада и рая. Цялото съвременно евангелско проповядване допринася за подобно отношение. Човекът е представен голям, а Бог – малък. Христос е поставен в положение, предизвикващо по-скоро състрадание, отколкото почит, тъй като Той стои кротко с лампа в ръка пред врата, покрита с лоза.

Колко дълбоко се мамят хората, които си представят, че Бог е подчинен на човешката воля или че стои и чака уважително за да слугува на удоволствията ни. Дори може да изглежда, че Той със снизходителна любов поставя Себе Си на наше разположение. Все пак Бог не слиза от трона Си нито за част от секундата и не оставя правото си на Господар на човека и природата. Той е величието във висините, към което всички ангели викат, към Него непрестанно викат херувимите и серафимите: “Свят, свят, свят си, Господи Боже на силите! Небето и земята са пълни с величието на Твоята слава!” Той е страхът на Исаак и Яков; пред Него пророците, патриарсите и светиите коленичат без дъх и се покланят.

Постепенното изчезване на усещането и съзнанието за Божието величие в Църквата е знак и предзнаменование. Висока е цената, която плащаме за бунта на съвременния ум. Колкото повече време минава, толкова по-добре осъзнаваме това. Нашият Бог се е превърнал в наш слуга, за да прислужва на желанията ни. Ние казваме: “Господ е мой ПАСТИР” вместо “ГОСПОД е мой пастир”. Разликата между двете е огромна.

Нуждаем се да възстановим изгубената идея за върховността на Бога не само като учение, но и като извор на тържествено религиозно чувство. Имаме нужда да бъде отнет от смъртните ни ръце призрачния скиптер, с който си въобразяваме, че управляваме света. Трябва да усещаме и да знаем, че сме само пепел и прах, а Бог разполага с човешките съдби. Как ще трябва да се засраим ние християните, че езически цар ни учи да се страхуваме от Величието във висините:

“А в края на тези дни аз, Навуходносор, повдигнах очите си към небесата; и разумът ми се възвърна, като благослових Всевишния и похвалих и прославих Онзи, Който живее довека, понеже владичеството Му е вечно и царството Му е из род в род; пред Него всички земни жители се смятат за нищо; по волята Си Той действа между небесната войска и между земните жители; и никой не може да спре ръката Му или да Му каже: Какво правиш Ти?” (Даниил 4:34-35)

“В същото време”, добавя смиреният цар, “разумът ми се върна” (4:36). Склонни сме да пренебрегваме целия този пасаж за това, което се случва в една от най-малко популярните книги на Библията. Наистина ли няма голямо значение, че *смирението* и *разумът* се завърнаха заедно! “Сега аз, Навуходносор, хваля, превъзносям и славя небесния Цар; защото всичко, което върши, е с вяроност и пътищата Му са справедливи; а Той може да смири онези, които ходят горделиво.” (4:37) Гордостта на царя беше умопомрачение, което го изгони в полето за да живее с дивите зверове. Докато смяташе себе си за голям, а Бог за малък, той беше луд. Разумът му се върна, когато започна да вижда Бог като всичко, а себе си като нищо. Такава морална лудост, каквато изстрада Навуходносор, в момента лежи върху народите. Хора с репутация в науката отдавна пеят, подобно на Суинбърн: “Слава на човек във висините!”, а тълпите са подели

песента им. Резултатът е голямо слабоумие, белязано с остро самовъзвеличаване и усещане за морална значимост. Хората, които отказват да се покланят на истинския Бог, се покланят на себе си с нелепа преданост. Тези, които се покаяват и смиряват, ще възвърнат здравия си разум за духовните неща. Дано Бог скоро да ни даде да разберем колко нищожни и грешни сме.

Глава 4 - ПОБЕДА ЧРЕЗ ПОРАЖЕНИЕ

“А той каза: Няма да се наричаш вече Яков, а Израел, защото си бил в борба с Бога и с хора и си надвил.” (Битие 32:28)

“А далеч от мен е да се хваля с друго, освен с кръста на нашия Господ Исус Христос, чрез който светът за мен е разпънат и аз - за света.” (Галатяни 6:14)

Опитът на хора, които са ходили с Бога в стари времена, учи че Господ не може с пълна сила да благослови човека докато първо не го завладее. Степента на благословието, на което се радва всеки човек, отговаря точно на пълнотата на Божията победа над него. Това е догма на християнската вяра, неправилно пренебрегвана и неразбрана от мнозина в този самоуверен свят, въпреки че е от жизненоважно значение за всички. Това духовно правило е добре пояснено с примери в книгата Битие.

Яков беше хитър стар хващач на пети (Битие 25:26; името му означава “който хваща петата”), чиято сила всъщност беше почти пагубна слабост. През две трети от живота си той носеше в себе си нещо упорито и непобедено. Нито славното му видение в пустинята, нито горчивото наказание в Харан бяха пречупили вредната му сила. Яков, хитър, умен стар майстор на приложната психология, научена по трудния начин, стоеше по залез слънце при брода на Явок. Гледката, която представляваше, не беше хубава. Беше разрушен съд, когото Бог отново създаваше. Неговата надежда беше в поражението му. Той не знаеше това при залез слънце, а преди изгрева на слънцето вече го беше научил. Цяла нощ се съпротивляваше на Бога, докато Той милостиво докосна вдлъбнатината на бедрото му и го победи. Едва когато Яков притихна в уничително поражение, започна да усеща радостта от избавлението от собствената си зла сила и насладата от Божията победа над себе си. Тогава извика високо за благословение и отказа да си тръгне, докато не го получи. Беше дълга битка, но за Бог (поради причини, които само Той знае) си заслужаваше положените усилия. Сега Яков беше станал друг човек. Упоритият и своеволен бунтовник се беше превърнал в кротък и достоен приятел на Бога. Той наистина се наложи, но чрез слабост, а не чрез сила.

Само победеният може да познае истинското благословение. Това е здравата философия, основана върху живота и неизбежна поради начина, по който е устроен светът. Не трябва да приемаме тази истина сяко и причините за това се откриват лесно. Ето някои от тях. Ние сме създадени и затова сме производни, а не самосъществуващи. Не ни е дадено сами да сме източник на живот. За да живеем, сме постоянно и изцяло зависими от Бог, Който е източник на живота. Скрытите ни възможности се осъществяват единствено чрез пълна зависимост от Него. Отделени от Него, ние сме половин човеци, уродливи и грозни членове на благородна раса, направена някога да носи образа на Създателя си.

Някога, в стари времена, Бог обяви, че всяка плът ще умре и годините не са смекчили тази присъда. “6. Понеже копнежът на плътта значи смърт, а копнежът на

Духа значи живот и мир. 7. Защото копнежът на плътта е враждебен на Бога, понеже не се покорява на Божия закон, нито пък може; 8. и тези, които са плътски, не могат да угодят на Бога.” (Римляни 8) С тези думи Той е увековечил произнесената преди присъда. Дали признаваме или не, смъртта се е надвесила над всеки от нас и ще бъде спасителна мъдрост да се научим да не вярваме в себе си, а в Този, Който възкресява мъртвите. Как дръзваме да се доверяваме на нещо толкова нетрайно като човешкия живот!

Мъдрият човек не може да разчита на това, което умира, няма да повери сърцето си на временни неща.

Тези думи са дошли до нас от XVI век и в моменти на тиха мъдрост ние чувстваме и знаем, че са истина. Защо тогава вярваме в неща, които загиват и по този начин ставаме жертва на промените и на времето? Кой е сложил отрова в чашата ни и ни е превърнал в бунтовници? Дяволът, тази стара змия, първи ни измами с тази безразсъдна декларация за независимост, която от гледна точка на обстоятелствата е едновременно дълбоко комична и трагична. Защото нашият враг се смее на невероятната суета, която ни води до това да мерим силата си със Всемогъщия. Всъщност това е една цинична комедия. Трагедията капе със всяка сълза и жалее до всеки гроб.

Ако поне малко опознаем сърцата си ще бъдем принудени да признаем, че в нас няма надежда, а най-краткият поглед, хвърлен наоколо, ще ни покаже, че и отвън не можем да очакваме помощ. Природата ще ни научи, че отделени от Бога сме само сираци на творението, безпризорни деца на широките пространства, хванати безпомощни сред вихрушката на големи сили, неразбираеми за нас. Напред през този свят фучи огромна и невидима сила, оставяща във вълните, предизвикани от движението си поколения, градове, цивилизации. Земята, нашият временен дом, накрая става единствено наш гроб. Тук за нас няма нищо сигурно, нищо добро. В Господ има милост, но в света няма, защото природата и животът продължават без да чувстват, да забелязват и да знаят кое е добро и кое е зло и какво представляват човешката мъка и болка.

Бог се изправи срещу Яков през онази нощ на брега на реката за да го спаси от измамната надежда. За да го спаси от вярата в собствените му сили беше необходимо да го победи, да изтръгне контрола от ръцете му и чрез голямата си сила да започне да го управлява с въже от любов. С духовно проникновение, рядко срещано дори сред напредналите християни, сладкият певец на Англия Чарлз Уесли, написва това, което смята, че е съдържала молитвата на Яков когато се борил с Бога при бродата на Явок:

Силата ми изчезна, същността ми умря.

Потъвам под тежката Ти ръка;

изнемосях, за да се съвзема,

паднах, за да се издигна;

аз падам и все пак стоя чрез вяра.

Стоя и не ще те оставя да си идеш,

докато не опозная името Ти и същността Ти.

Нищо че съм куц, плячката е моя;

ад, земя и грях надвивам с лекота.

Скачам от радост, следвам пътя си през вечността

и препускам като елен към дома,

за да докажа, че името ти и същността Ти са любов.

Трябва да се молим Бог да ни завладее и победи, защото докато не го направи, ние сме в опасност, заплашени от хиляди врагове. В себе си носим семената на собственото си разпадане. Нашето морално неблагоприятие винаги ни излага на

опасност от злополука или безразсъдно саморазрушение. Силата на плътта ни е постоянна опасност за нашите души. Може да получим освобождение само когато старият ни живот претърпи поражение. Мирът и сигурността идват единствено след като сме поставени на колене. Бог ни спасява като ни разрушава, раздробява силата ни и изтрива нашата съпротива. Тогава Той завладява съществуването ни с онзи древен и вечен живот, който е от началото. Побеждава ни и с тази великодушна победа ни спасява за Себе Си. Щом тази тайна е толкова лесна за откриване, защо почти всичко, което правим, ѝ противоречи? Защо основаваме църквите си върху човешка плът? Защо се запасяваме с това, което Бог отдавна е отхвърлил и презираме нещата, които толкова високо цени? Защото учим хората не да умират с Христос, а да живеят, разчитайки на силата на умиращото човечество? Не се хвалим със слабостта си, а със силата си. Върнали сме се към ценностите, които Исус обяви за лъжливи. Твърдим, че те са част от евангелието, благосклонни сме към тях и ги считаме за истинския живот. Колко жадно търсим одобрението на този или онзи човек, известен в света! Колко срамно използваме всяка покаяла се знаменитост! Готови сме да използваме всеки известен човек, за да отнеме от нашите гладни за реклама и публичност лидери петното на неизвестността и скромността, която предизвиква у тях срам вместо радост. Известни спортисти, конгресмени, световни пътешественици, богати индустриалци – пред такива хора се покланяме с раболепни усмивки и ги почитаме на публичните си събрания и в религиозната преса. Прославяме хора за да повишим властта и влиянието на Божията Църква. Така правим славата на Княза на Живота зависима от преходната слава на смъртния човек.

Учудващо е как можем да твърдим, че сме последователи на Христос и все още така лековато да приемаме думите на слугите Му. Не бихме постъпвали така ако бяхме приели сериозно увещанието на Божия слуга Яков:

“1. Братя и сестри, като вярващи в нашия славен Господ Исус Христос не проявявайте пристрастия. 2. Ако в събранието ви влязат двама души – единият със златен пръстен и облечен в скъпи дрехи, а другият беден и целият в дрипи – 3. и ако към богато облечения покажете специално отношение и кажете: „Седни на това хубаво място“, а на бедно облечения кажете: „Стой там прав“ или „Седни при краката ми“, 4. вие всъщност правите разлика между хората и се поставяте в ролята на съдии – съдии, които вземат лоши решения. 5. Чуйте, скъпи братя и сестри! Нали Бог избра бедните в очите на света да бъдат богати с вяра и да наследят царството, обещано от него на онези, които го обичат?” (Яков 2).

Павел представя в друга светлина това, от което се оплаква Яков. Той казва: “Що се отнася до мен, да не дава Бог да се гордея с друго освен с кръста на нашия Господ Исус Христос! Чрез него светът е мъртъв за мен и аз съм мъртъв за света.” Кръстът, на който Исус умря, се превърна в кръст, на който умряха и апостолите. Самотата, отхвърлянето, срамът принадлежат едновременно на Исус и на всички, които наистина са Негови. Кръстът, който ги спасява в същото време ги убива. Всичко друго, което е по-малко от това, е псевдо-вяра. Какво да кажем тогава за голямото множество евангелски лидери, които живеят не като разпънати хора, а приемат света с ценностите му, отхвърляйки единствено просташките неща? Как ще застанем пред лицето на Този, Който беше разпънат и убит, когато виждаме последователите Му приети и възхвалявани. Те проповядват кръста и високо настояват, че са истински вярващи. Нима съществуват два различни кръста? Нима Павел има предвид едно, а те друго? Страхувам се, че е така; наистина има два кръста – стар и нов.

Помнейки собственото си дълбоко несъвършенство ще говоря и мисля милостиво за всички, които приемат достойното Име, с което ние християните сме наречени. Обаче ако преценявам правилно, кръстът на общоприетия евангелизъм не е

този на Новия Завет. По-скоро той е нов, блестящ орнамент върху гърдите на самоувереното и плътско християнство, чиито ръце наистина са на Авел, но гласът е на Каин. Старият кръст убива хората, новият ги забавлява; старият ги осъжда, новият ги размива. Старият кръст разрушава доверието в плътта, новият го насърчава. Старият кръст донесе сълзи и кръв, новият носи смях. Плътта, усмихната и доверчива, проповядва и пее за кръста; пред кръста тя се покланя и сочи към него с грижливо подготвена театрална постановка; но няма да умре върху кръста и упорито отказва да носи осъждението му.

Знам добре колко много хитри доводи могат да бъдат приведени в подкрепа на новия кръст. Не печели ли новият кръст обръщенци, не прави ли последователи и не носи ли по този начин многобройни количествени успехи. Няма ли да се приспособим към променящите се времена? Не сме ли чували новия лозунг: “Нови дни, нови начини”? И кой друг освен някой много възрастен и консервативен човек ще настоява за смъртта като начина на живот, изискван от нас? Кой днес е заинтересуван от мрачната тайнственост, която ще осъди плътта му на кръста и ще препоръча самоизчистващото смирение като нещо достойно за практикуване от християните? Тези и други още по-лекомислени доводи се привеждат за да изглежда мъдър кухият и лишен от смисъл кръст на масовото християнство.

Несъмнено има много хора, които виждат нещастieto на нашето време. Защо обаче те са толкова тихи щом тяхното свидетелство е така необходимо? В името на Исус хората направиха невалиден кръста му. “Това не е вик за победа, нито вик за поражение; а пеене чувам аз.” (Изход 32:18) Хората изработиха златен кръст, седнаха пред него за да ядат и пият и станаха да играят. В слепотата си те заместиха делото на Божията сила с делата на ръцете си. Може би днес най-много се нуждаем да дойде пророк, който да разбие камъните в подножието на планината и да призове църквата на покаяние или на съд.

Пътят пред този, който иска да следва Христос, е ясен. Това е път от смърт към живот. Животът винаги стои отвъд смъртта и вика човека, на когото му е омръзнало от самия себе си, да дойде и да има изобилен живот. За да достигнем до новия живот обаче ще трябва да минем през долината на сянката на смъртта. Знам, че при произнасянето на тези думи мнозина ще се обърнат и няма вече да следват Христос. Но Петър казва: “При кого да отидем? Ти имаш думи на вечен живот.” (Йоан 6:68)

Може би има някои добронамерени последователи, които отстъпват, защото не могат да приемат болката, която им се струва, че идеята за кръста носи. Те обичат слънцето и намират за много тежко да живеят винаги в сенките. Не искат да живеят със смъртта или в състояние на постоянно умирање. Техният инстинкт е естествен и разбираем. Църквата се занимава с представяне на прекалено много сцени на смърт и погребения в църковни дворове, превърнати в гробища. Миризмата на мухъл, типична за църквите, бавните, тържествени стъпки на служителя, покорната тишина на миряните и фактът, че мнозина влизат в църква само за да отдадат последна почит на умрелите, допринасят за представата, че религията е нещо, от което трябва да се боим. Това е същото като да претърпиш тежка операция, само защото болестта ти я налага. Това не е религията на кръста, а по-скоро груба пародия. Християнството на църковния двор, въпреки че никога не е било свързано с учението за кръста, все пак може да бъде обвинено частично за появата на новия и красив съвременен кръст. Хората копнеят за живот, но когато им кажат, че животът идва от кръста, не разбират как е възможно това, защото са свикнали да свързват с кръста типични изображения като възпоменателни плочи и мрачни алеи и бръшлян. Така те отхвърлят истинското послание на кръста и с него отхвърлят единствената надежда за живот, позната на човешките синове.

Истината е, че Бог никога не е планирал децата Му да живеят завинаги разпънати на кръст. Самият Христос беше на кръста шест часа. Когато кръстът изпълни задачата си, животът дойде и победи. “Ето защо и Бог го издигна на най-високото място и му даде името, което е над всички имена.” (Филипийци 2:9)

Безрадостното Му разпъване беше последвано от радостното Му възкресение. Но без разпъването нямаше как да се състои възкресението. Животът, който се спира за малко на кръста, е преходен, осъден и обречен да бъде изгубен без надежда за възстановяване. Животът, който отива на кръста и се изгубва там, за да възкръсне отново с Христос, е божествено и безсмъртно съкровище. Над него смъртта няма вече власт. Човекът, който отказва да занесе стария си живот на кръста, се опитва да измами смъртта, но независимо колко силно ще се бори с нея, той е предопределен накрая да изгуби живота си. Човекът, който взема кръста си и следва Христос, скоро ще разбере, че пътят му го отдалечава от гробището. Смъртта е зад гърба му и радостният и растящ живот е пред него. Отсега нататък дните му ще бъдат белязани не от църковен мрак, църковен двор, приглушени звуци, черни дрехи (които са единствено саван за мъртвата църква), а от “неизразима радост, пълна със слава”.

Истинската вяра трябва да бъде винаги повече от пасивно приемане. Тя не се осмелява да бъде нещо по-малко от предаване на обречения ни в Адам живот да умре на кръста по Божията милост. Ние спечелваме Божията справедлива присъда срещу злата ни плът и Му позволяваме да прекрати неуспешната ѝ кариера. Ние считаме, че сме били разпънати с Христос и че сме възкръснали за нов живот. Когато имаме такава вяра Бог винаги ще работи в съгласие с нашето разбиране. Тогава започва божественото завладяване на живота ни. Бог извършва това като истински ни сграбчва и с любов завладява естеството ни. След като е обезсилил съпротивата ни, Той ни връзва с въжета от любов и ни дръпва към Себе Си. Там, примряли пред прелестта Му, ние лежим победени и благодарим на Бога отново и отново за благословеното завоюване. Там с възстановен морален разум вдигаме очите си и благославяме Всевишния Бог. След това с вяра продължаваме живота си и приемаме и разбираме това, заради което Бог първо ни е приел и завладял.

“В този миг Святият Дух изпълни Исус с радост и той каза: „Благодаря ти, Отче, Господи на небето и земята, за това, че скри тези неща от мъдрите и учените и ги разкри на неуките. Да, Отче, защото това ти достави голяма радост.” (Лука 10:21)

Глава 5 - ЗАБРАВЕНИЯТ

“Утешителят, Който е Святият Дух” (Йоан 14:26)

Пренебрегвайки или отричайки божествеността на Христос, либералите са направили трагична и груба грешка. По този начин им е останал един несвършен Христос, чиято смърт е била просто мъченичество, а възкресението му – мит. Тези, които следват единствено човек спасител, изобщо не следват Спасител, а един идеал, който не може да направи нищо друго, освен да се подиграе на слабостите и греховете ни. Ако синът на Мария не беше Син на Бога и то по начин, по който никой друг човек не е бил, тогава не може да има вече надежда за човечеството. Ако Този, Който сам се наричаше “светлината на света” беше само мъждукаща светлинка, тъмнината, която обвива земята, никога нямаше да си отиде. Така наречените християнски лидери отминават безмълвно това, обаче тяхната отговорност към паствата им не може да бъде

премахната с мълчание. Бог все още иска да ги накара да дадат сметка за вредата, която са причинили на обикновените хора, които са им вярвали като на духовни водачи.

Колкото и да са виновни либералите, отричащи божествеността на Христос, ние, които се гордеем с правоверието си, не трябва да допускаме възмущението ни да ни оставя слепи за собствените ни недостатъци. Сега със сигурност не е време да се поздравяваме, защото в последните години ние също сме извършили скъпоструващи груби грешки, сравними с тези на либералите. Нашите грешки (не е ли по-добре откровено да ги наречем грехове?) се състоят в пренебрегването до такава степен на учението за Духа, че в действителност сме отрели Неговата божественост. Това отричане не е станало чрез открито доктринално изявление, защото сме се придържали близо до библейското разбиране относно това, в което казваме че вярваме. Теоретичното ни веруване е здраво, неуспехът ни е в практикуването му.

Това не е маловажно различие. Едно учение има практическа стойност доколкото присъства в мислите ни и има значение в живота ни. В този смисъл учението за Святия Дух, поддържано от евангелските християни днес, всъщност почти няма практическа стойност. В повечето християнски църкви Духът е напълно пренебрегнат. Дали ще присъства или отсъства, за никого няма особено значение. Той се споменава за кратко при хвалението и благославянето, а всъщност може и да не съществува. Така напълно Го пренебрегваме и само от учтивост бихме могли да бъдем наречените вярващи в триединството. Християнското учение за триединството смело обявява равенство между трите личности и правото на Святия Дух да Му се покланяме и да Го благославяме. Нищо друго не може да бъде наречено тринитариянство.

Пренебрегването на учението за благословената трета личност е имало и има сериозни последици. Всяко учение е динамит. На него трябва да се наблегне достатъчно силно за да се предизвика избухване и силата му да бъде освободена. Ако това не се случи, то ще остане скрито в умовете ни за цял живот без да подейства. Учението за Духа е заробен динамит. Неговата сила очаква да бъде открита и използвана от църквата. Силата на Духа няма да бъде дадена на тези, които се хвалят с мъничкото знание, които имат за Него. Святият Дух не се интересува дали ще Го споменем във веруюто си, написано върху последната страница на сборниците ни с химни. Той очаква да се съсредоточим върху Него самия. Когато Той проникне в умовете на учителите, ще навлезе и в очакванията на слушателите. Щом Святият Дух престане да бъде нещо случайно, несъществено и отново стане основополагащ, за силата Му ще се свидетелства все повече сред християните.

Разбирането за Духа, към което се придържа обикновеният църковен член е смътно, неясно и неопределено и може да се каже, че почти не съществува. Като цяло, когато мисли върху това, все едно се опитва да си представи някакво мъгляво вещество, подобно на тънък стълб невидим дим, за който е казано, че присъства в църквите и се носи във въздуха, надвисва и се разстила над добрите хора когато умират. Църковният член не вярва искрено в подобни неща, но иска да вярва в нещо. Не се чувства способен да изучи цялата истина в светлината на Писанията, затова се задоволява да държи Духа колкото може по-далече от центъра на живота си, без да Му позволява да го промени. Такива са изненадващо голям брой сериозни хора, които честно се опитват да бъдат християни.

Какво би трябвало да мислим за Духа? Задоволителният отговор може да изисква изписването на дузина тома. В най-добрия случай можем само да посочим “милостивото помазание отгоре” и да се надяваме, че желанието на читателя ще бъде необходимия стимул сам да узнае какво представлява благословената трета личност.

Ако правилно чета записаните през годините християнски преживявания, тези, които са се радвали най-много на силата на Духа, най-малко са можели да дадат

някакво определение за Него, достигнато по пътя на опита. Светиите от Библията, ходещи в Духа никога не са се опитвали до Го обяснят. В следбиблейските времена много от тези, които са били изпълнени и владяни от Духа, са били предпазени от ограниченията на литературните си дарби от това да говорят много за Него. Те не са имали способности за самоанализ и са живеели в безкритична простота. За тях Духът е бил някой, Когото да обичат и с Когото да общуват, както със самия Господ Исус. Не са били способни да водят метафизични спорове за природата на Духа, но са знаели как да вземат от силата на Духа, за да живеят свято и да служат плодотворно.

Така трябва да бъде. Личният опит трябва винаги да бъде на първо място в живота. Най-важното нещо е да преживяваме действителността по най-прекия път. Едно дете може да яде най-питателната храна без да знае нищо за химията и диетичното хранене. Едно селско момче може да познава насладите на чистата любов без никога да е чувало за Зигмунд Фройд или Хейвлок Елис. Знанието, получено чрез опит, винаги е по-добро от знанието, придобито единствено чрез теоретично обучение. За да научиш нещо от опит, не е необходимо първо да го научиш на теория.

В религията, повече от която и да е друга област на човешкия опит, трябва да се направи рязко разграничаване между това “да знаеш за” и “да познаваш”. Разликата е същата като тази между това да знаеш за храната и да я ядеш. Човек може да умре от глад, знаейки всичко за хляба. Може да остане духовно мъртъв, знаейки историческите факти за християнството. “А това е вечен живот, да познаят Теб, единствения истинен Бог, и Исус Христос, Когото си изпратил.” (Йоан 17:3) Трябва да променим една единствена дума в стиха, за да видим колко голяма е разликата между “да знаеш за” или “да познаваш”: “А това е вечен живот, *да знаят за* Теб, единствения истинен Бог, и Исус Христос, Когото си изпратил.” Тази единствена дума показва разликата между живота и смъртта, защото ни води до корена на стиха и променя теологията му напълно.

Разбира се не трябва да подценяваме значението на теоретичното знание. Неговата стойност се състои в това, че може да ни кара да искаме да познаваме от собствен опит. Казвам “може”, но не е задължително. Не трябва да се осмеляваме да правим заключение, че понеже знаем за Духа, ние Го познаваме. Ще Го познаваме само чрез лична среща с Него.

Как трябва да мислим за Духа? Можем да научим много за Святия Дух от самата дума “Дух”. Дух означава нещо, съществуващо над и отвъд материята; друг начин на съществуване на живота. Духът е същност, която няма тегло, размери и разположение в пространството. Тези качества принадлежат на материята и не могат да се отнасят за духа. Въпреки това той наистина съществува. Ако не можем да си го представим, просто трябва да се откажем, защото в най-добрия случай това ще бъде несръчен опит на човешкия ум да разбере, нещо, което е извън способностите му. Няма да ни навреди това, че принудени от ограничения си ум, в мислите си ще го облечем в някаква позната форма.

Как трябва да мислим за Духа? Библията и християнската теология са единомислени в учението, че Той е Личност, надарена със всички качества като чувства, ум, воля. Той знае, Той желае, Той обича; Той чувства привързаност, неприязън, състрадание. Той мисли, вижда, чува, говори и върши всичко друго като всяка друга личност. Има едно качество на Святия Дух, което предизвиква голям интерес и е от голямо значение за всяко търсещо сърце – проникваемост. Той може да проникне в ума, в друг дух, например човешкия. Той може да осъществи пълно проникване и действително общуване с човешкия дух. Може да завладее човешкото сърце и да направи място за Себе Си без да изхвърля нещо, което е част от човешката същност.

Целостта на човешката личност остава непокътната. Единствено моралното зло е принудено да се оттегли.

Свръхестественият проблем, възникващ тук, не може повече да бъде избягван, затова трябва да бъде разрешен. Как една личност може да влезе в друга? Откровеният отговор е просто, че ние не знаем. Истинско приближаване към разбирането можем да направим чрез обикновено сравнение, заимствано от благочестивите писатели отпреди стотици години. Поставяме парче желязо в огъня и разпалваме въглищата. Отначало имаме две различни вещества: желязо и огън. Когато пъхнем желязото в огъня осъществяваме проникването на желязото и вече имаме не само желязо в огъня, но и огън в желязото. Това са две отделни вещества, но са се смесили и са проникнали едно в друго до момента, в който са станали едно.

По подобен начин Светият Дух прониква в нашите духове. По време на това преживяване ние сме същите; няма разрушаване на материята. Всеки си остава отделно същество, каквото е бил преди това. Разликата е, че сега Духът прониква и изпълва нашата личност и *ние сме преживявали единството с Бога*.

Как трябва да мислим за Духа? Библията обявява, че Той е Бог. Всяко качество, присъщо на Всемогъщия Бог, е присъщо и на Него. Всичко, което представлява Бог, се отнася и за Духа. Божият Дух е едно с Бога и равен на Бога, както човешкият дух е едно с човека. Всичко това е напълно обяснено в Писанията и без аргументите ни да изгубят силата си, можем и да не посочваме конкретни текстове. И най-небрежният читател ще ги открие сам.

Историческата църква, формулирайки своето “правило за вяра”, смело е вписала в изповедта си вярата си за божествеността на Светия Дух. Апостолското верую свидетелства за вяра в Отец, в Сина и в Светия Дух и не прави разлика между тримата. Отците, съставили Никейската изповед на вяра, удостоверяват чрез един великолепен пасаж вярата в божествеността на Духа.

“И аз вярвам в Светия Дух, господар и източник на живота, Който произтича от Отец и Сина, Когото почитаме и прославяме наравно с Отец и Сина”.

Ариянската ерес от четвърти век принуждава отците да заявят вярванията си с по-голяма яснота от преди. Между важните писания, които се появяват по това време, е и веруюто на Атанасий. За нас не е от значение кой е авторът. Написано е в опит да се изложи с колкото може по-малко думи това, което Библията учи за природата на Бог. Постигната е такава точност и яснота, каквато никой друг не би могъл да постигне. Ето няколко цитата, отнасящи се до божествеността на Светия Дух:

Съществуват три личности: Отец, Син и Свят Дух.

Обаче Отец, Сина и Светия Дух са един Бог: равни в слава, вечни в могъщество.

В това триединство никой не е преди другите или след другите; никой не е по-голям или по-малък от другия.

Трите личности заедно са вечни и равни една на друга.

Както е споменато по-горе, във всяко нещо трябва да се покланяме на единството на троицата и на троицата в единство.

В свещения сборник с химни църквата свободно е признала божествеността на Духа и във вдъхновените си песни Му се е поклонила в радостно увлечение. Някои от химните ни за Духа са станали толкова известни, че са загубили истинското си значение. Например удивителният химн “Свети Дух с божествена светлина” или друг от по-скоро време: “Дъхни върху мен, Дух Божий”. Има и много други. Те са пяти толкова често от хора, които не познават от собствен опит техния смисъл, че за повечето от нас са станали безсмислени.

В поезията на Фредерик Фейбър намерих химн за Светия Дух, който мога да наредя между най-добрите, но доколкото знам за него не е написана музика или ако е

имало такава, то той днес не се пее в никоя от църквите, които познавам. Причината за това може би е, че се отнася за лично преживяване със Святия Дух – толкова дълбоко, интимно и огнено горещо, че не съответства на никое преживяване в сърцата на днешните поклонници евангелисти. Ще цитирам три строфи:

Извор на любов! Ти, самия Бог!
Който през дните на вечността
си се излял от Отец и от Сина
по несътворени пътища предвечни!
Боя се от Теб, любов незачената!
Истински Бог! Източник единствен на благодат!
Сега пред трона Ти благословен
смирявам грешната си същност.
О, светлина! О любов! О Боже!
Не дръзвам вече да се вирам
в Твоите достойнства чудни
и в тайните Ти пътища.

Тези редове съдържат всичко нужно за един химн: здраво учение, гладък стоеж, лирична хубост, концентрация на дълбоки идеи и заряд от възвишени религиозни чувства. И въпреки това те са напълно пренебрегнати. Вярвам, че едно мощно съживяване на силата на Духа между нас ще отвори отново отдавна забравените кладенци на църковните химни. Защото една песен никога не може да донесе Святия Дух, обаче Святият Дух неизменно носи песен.

Християнското учение казва, че Святият Дух е божие присъствие сред нас. Той не е само божи пратеник; Той е Бог. Той е Бог, Който общува със Своите творения като извършва сред тях и в тях спасителна и обновителна работа.

Личностите на Бога никога не действат поотделно. Не трябва да дръзваме да мислим за тях като за разделена същност. Всяко божие действие е извършвано и от трите личности. Бог никога не присъства някъде само с едната си личност, без другите две. Той не може да се раздели. Там, където е Духът, там са и Отец и Сина. “Исус му отговори: „Ако някой ме обича, ще постъпва според учението ми. Моят Баща ще го обикне и ние ще дойдем при него и ще живеем с него.” (Йоан 14:23) За да се изпълни някое по-специфично дело една от личностите може за малко да бъде по-изявена от останалите две, но никога не е сама. Бог изцяло присъства там, където присъства. Почтителният въпрос “На какво прилича Бог?” има и винаги ще има точен отговор: “Той е като Христос”. Защото Христос е Бог и Човекът, Който ходеше сред хората в Палестина беше Бог, действаш като Него в известните ни обстоятелства, в които Неговото възплъщение Го беше поставило. Отговорът на въпроса “Какъв е Духът?” трябва винаги да бъде: “Той е като Христос”. Защото Духът е същността на Отец и Сина. Каквито са те, такъв е и Той. Каквото изпитваме към Бога, Който е на небето и към Христос, това трябва да чувстваме и към Духа на Отец и на Сина.

Святият Дух е Дух на живот, светлина и любов. В Неговата несътворена същност Той е безгранично море от огън, течащо, постоянно движещо се, изпълняващо вечните Божии намерения. По отношение на природата действа по един начин, по отношение на света – по друг, по отношение на църквата – по трети. Всяко Негово действие е в съгласие с триединния Бог. Никога не действа импулсивно, според прибързано и произволно взето решение. Тъй като е Духа на Отец, Той изпитва към народа си същото, което изпитва Отец. Ние не трябва да се чувстваме необичайно в присъствието Му. Той винаги ще се отнася като Исус: към грешниците състрадателно, към светиите – с топла любов, към страданието на хората – с най-нежна милост и любов.

Време е да се покаем, защото нашите престъпления срещу благословената трета личност са се умножили и са станали много тежки. Ние сме се отнесли зле с Него в дома на Неговите приятели. Разпънали сме Го в собствения Му храм, както разпънаха Вечния Син на хълма над Ерусалим. Гвоздеите, които използвахме, не са железни, а от по-фина и скъпоценна материя, от която е направен човешкият живот. Извадили сме от сърцата си пречистените метали на чувствата, желанията и мислите си и от тях сме направили гвоздеите на съмнението, бунта и пренебрежението. Недостойните ни мисли и враждебното ни поведение към Него са Го наранили и са Го накарали да мълчи.

Истинското и най-приемливо покаяние е да започнем да правим неща, противоположни на тези, от които сме се покаяли. Хиляди години на угризения за извършени грехове няма да харесат толкова на Бога, колкото промяната в поведението и обновения ни живот.

Нека нечестивият изостави пътя си
и несправедният - помислите си,
нека се обърне към Господа и Той ще се смили над него,
и към нашия Бог, защото Той ще прощава щедро. (Исая 55:7)

Най-добре можем да се покаем от пренебрегването като спрем да Го пренебрегваме. Нека да започнем да мислим за Него като за Един, на Когото трябва да се подчиняваме и Когото трябва да почитаме. Нека да отворим широко вратите и да Го поканим вътре. Нека предадем на Него всяка стая в храма на нашите сърца и да настояваме да влезе като господар в собствения Си дом. Нека да помним, че Бог е привлечен от сладкото име на Исус както пчелите – от благоуханието на детелината. Там, където Христос е почитан, е сигурно, че Духът се чувства добре дошъл; където Христос е прославен, Той ще се движи свободно и с удоволствие като у дома Си.

Глава 6 - ПРОСВЕТЛЕНИЕТО ОТ ДУХА

„Йоан в отговор рече: Човек не може да вземе върху си нищо, ако не му е дадено от небето.” (Йоан 3:27)

В едно такова кратко изречение се намират надеждата и отчаянието на човечеството. „Човек не може да получи нищо.” В този случай ние знаем, че Йоан говори за духовна истина. Той ни казва, че съществува един вид истина, която никога не бихме могли да проумеем, защото умът ни съществува за да може да разбира единствено представи, намерения, мисли, понятия, мнения, впечатления; тази истина не се състои от подобни идеи, тя самата е живот. Истината на Бога има духовна същност и по тази причина може да бъде приета само чрез духовно откровение. „Освен ако не му е дадено от небето.”

Това, което обяснява Йоан, не е ново учение, а по-скоро по-задълбочено разбиране на истина, вече известна от Стария завет. Пророк Исая например, е написал: „Защото Моите помисли не са като вашите помисли, нито вашите пътища като Моите пътища – казва Господ. Както небето е по-високо от земята, така и Моите пътища са по-високи от вашите пътища, и Моите помисли – от вашите помисли.” (Исая 55:8-9)

Може би за неговите читатели това не е означавало нищо друго, освен че мислите на Бога са подобни на нашите, но стоят някъде над тях и пътищата Му са високо над нашите, подобаващи на Един, чиято мъдрост е безкрайна и чиято сила е без предели. Йоан съвсем ясно казва, че Божиите мисли не само са по-велики от нашите количествено, но са и изцяло качествено различни. Мислите на Бога принадлежат на

духовния свят, а човешките – на света на интелекта. Докато духът не превземе ума, човешкият ум никога няма да разбере духа. Човешките мисли не могат никога да се превърнат в Божии. „О колко дълбоко е богатството на премъдростта и знанието на Бога! Колко са непостижими Неговите закони и неизследими пътищата Му!” (Римляни 11:33)

Бог направи човека по свой образ и постави в него орган, с който да може да познава духовните неща. Когато човекът съгреша, този орган умря. „Мъртъв в греха” не е описание на състоянието на тялото или на ума, а описание на смъртта на този орган, който се намира в душата ни и с който опознаваме Бога. Сега хората са принудени да зависят от друг вътрешен и то посредствен, нискокачествен орган, който освен това е напълно неподходящ за тази цел. Става въпрос, разбира се, че умът е този център на човешката способност да се мисли и разбира.

Човек не може да опознае Бога с разума си; може единствено да научи нещо за Него. Може само да открие някои важни неща чрез просветлението на ума.

„Понеже това, което е възможно да се знае за Бога, на тях е известно, защото Бог им го изяви. Понеже от създанието на света това, което е невидимо у Него, вечната Му сила и Божественост, се вижда ясно, разбираемо чрез творенията; така че, човешките остават без извинение.” (Римляни 1:19-20)

Чрез светлината на природата нравственият човешки разум може да бъде просветлен, но по-дълбоките тайни на Бога остават скрити за него докато не получи просветление от горе.

„Но естественият човек не възприема това, което е от Божия Дух, защото за него е глупост; и не може да го разбере, понеже то се изпитва духовно.” (1 Коринтяни 2:14)

Когато Духът просветлява сърцето, тогава част от човека вижда това, което не е виждал преди; част от него знае нещо, което не е знаел преди и това е знание, което и най-проницателният мислител не може да прозре. Сега той вече познава по един напълно достоверен начин и това, което знае не се нуждае от разумни доказателства. Опитът, чрез който е придобил познанията си е над всякакъв разум, пряк, съвършено убедителен, носещ вътрешно удовлетворение.

„Човек не може да получи нищо.” Това е товарът на Библията. Каквото и да си мисли човек за разума си, за Бога той е нещо много по-незначително. „Къде е мъдрецът? Къде е книжникът? Къде е философът на този век? Не обърна ли Бог в глупост светската мъдрост? (1 Коринтяни 1:20) Човешкият разум е фин инструмент и е много полезен в обсега си на действие. Той е дар от Бога и Бог не се колебае да го призовава, така както се обръщаше към Израел: „Елате сега да разискваме.” (Исаия 1:18) Неспособността на човешкия ум да разбира Бога не идва от неговата слабост, а от произтичащата от същността му негодност за това. Той не ни е даден като орган, чрез който да опознаем Бога.

Учението за неспособността на човешкия ум и за нуждата от Божествено просветление е така пълно разработено в Новия Завет, че е учудващо как сме се отдалечили толкова от него. Фундаментализмът (консервативно течение в протестантизма, бел. прев.), със съзнание за собствено превъзходство, е бил далеч от свободомислието и от своя страна също е изпаднал в заблуда – заблудата на текстуализма (строго, буквално придържане към текста), което е просто правоверност без Святия Дух. Навсякъде сред консерваторите намираме личности, които са библейски обучени, но не са обучени от Духа. Те си представят истината като нещо, което могат да разберат с ума си. Ако човек държи на основите на християнската вяра, се смята, че той притежава Божествената истина. Това обаче не е задължително. Няма истина извън Духа. Дори и най-блестящият ум може да стане ненормален когато се

сблъска с Божиите тайни. За да може човек да разбере разбулената истина, се изисква действие от Бога, равнозначно на това, което е вдъхновило текста.

„Освен ако не му е дадено от небето.” Това е другата страна на истината; това е надежда за всички, тъй като тези думи със сигурност означават, че съществува нещо, което е дар за разбиране и този дар идва от небето. Христос учеше учениците Си да очакват идването на Духа на Истината, Който щеше да ги учи на всичко. Той обясни знанието на Петър относно спасителното Си дело като пряко откровение от Небесния ни Баща. В една от молитвите Си Той каза: „Благодаря Ти Отче, Господи на небето и земята, защото Си скрил това от мъдрите и разумните, а Си го открил на младенците.” (Матей 11:25) Под „мъдрите и разумните” нашият Господ има предвид не гръцките философи, а еврейските библейски ученици и законодателите.

Представата за неспособността на човешкия разум да бъде инструмент за познаване на Бога е изцяло разработена в посланията на Павел. Апостолът открито изключва възможността всяка естествена способност да бъде инструмент за откриване на божествена истина и ни оставя отново безпомощни, за да разчитаме на работещия в нас Дух. „Каквото око не е видяло, и ухо не е чуло, и на човешко сърце не е идвало, всичко това е приготвил Бог за тези, които Го любя. А на нас Бог откри това чрез Духа; понеже Духът издирва всичко, даже Божиите дълбочини. Защото кой човек знае какво има у човека, освен духа на човека, който е в него? Така и никой не знае какво има у Бога, освен Божият Дух. Ние получихме не духа на света, а Духа, Който е от Бога, за да познаем това, което Бог е благоволил да ни подари” (1 Коринтяни 2:9-12).

Цитираният пасаж е взет от първото послание на Павел до Коринтяните и не е изваден от контекста, нито е поставен на място, което би довело до изопачаване на значението му. Всъщност той изразява същината на духовната философия на Павел и е в пълно съгласие с цялото послание, а според мен и с всички други писания на Павел, които са запазени в Новия Завет. Популярният днес теологичен рационализъм трябва да е бил напълно чужд за ума на великия апостол. Той не е вярвал в способността на човека да разбере истината отделно без просветлението на Святия Дух.

Току що използвах думата “рационализъм” и сега трябва или да се отрека от нея, или да обясня връзката ѝ с правверието. Мисля, че няма да ми е трудно да направя второто. Защото текстуализмът в наше време се основава на същите предпоставки като традиционния рационализъм. Това е вярата, че човешкият ум има върховна власт да решава и преценява кое е истина. Иначе казано, *това е вярата в способността на човешкия ум да върши нещата, за които Библията заявява, че той не е създаден и следователно е напълно неспособен да извърши*. Философският рационализъм съвсем откровено отхвърля безусловно Библията. Теологическият рационализъм я отхвърля, докато в същото време се прави, че я приема и по този начин сам си затваря очите.

Същността на истината се изявява в някаква външна форма. Умът може да улови формата, обвивката, но само Божият Дух може да схване духовната ѝ същност. Голямата ни заблуда е, че сме се доверили на фасадата и сме повярвали, че стоим здраво във вярата защото сме могли да обясним тази външна фасада - образец на истината такава, каквато я намираме буквално в Словото.

Заради тази смъртоносна грешка фундаментализмът бавно умира. Ние сме забравили, че същността на духовната истина не може да бъде открита на този, който познава нейната фасада, докато Святия Дух първо не извърши в сърцето му чудотворна, свръхестествена работа. Когато Духът просветлява истината, това е придружено с нюанси на религиозна наслада, които липсват в днешната църква. Възторжените бързи погледи, отправени към небесната ни родина са много малко и са смътни и неясни. В резултат на това сме били принудени да търсим наслаждения навсякъде другаде и сме ги намерили в съмнителното изкуство на покаяли се оперни

певци или в звучните мелодии с чудати и изкусни аранжimenti. Ние сме се опитали да си осигурим духовни удоволствия, разчитайки на плътски емоции, забърквайки на бързо изкуствени чувства, използвайки изцяло плътски средства. И накрая се е получило нещо зло.

В изключителната си проповед „Истинският път за постигане на Божествено познание” Джон Смит представя истината, която аз се опитвам да обясня.

Ако наистина искам да определя какво представлява Бог, би трябвало да нарека това живот от Бога, а не наука за Бога. Това може да се разбере по-скоро чрез духовно усещане, отколкото със словесно описание... Богословието е истинска струя от вечната светлина, която като лъчите на слънцето не само просветлява, но също така топли и съживява... Не трябва да мислим, че сме достигнали до правилното разбиране на истината когато сме пробили външната черупка, която обвива думите и изреченията... Има знание за Истината, както това, което е в Исус, в Христоподобния характер, в сладкия, смирен, благ и любящ Дух на Исус, който се разпростира като утринното слънце над душите на добрите хора, пълно с живот и светлина. Безполезно е да познаваме Христос чрез плътта (по плът); Той обаче дава Духа Си на добрите хора за да търсят по-дълбоките неща в Бога. Има вътрешна красота, живот и прелест в Божествената истина, която може да бъде опозната само когато е възприета и е станала част от живота на вярващия.

Този стар църковен служител смята, че чистият живот е абсолютно необходим за истинското разбиране на духовни истини.

Съществува вътрешна сладост и прелест в Божествената истина, която плътският ум не може да опита и на която не би могъл да се наслаждава: това е онзи „естествен” човек, който не може да усети удоволствието от Божиите неща... Бог не може да бъде разбран чрез изтънчен ум, а по-скоро чрез пречистено възприятие (усещане).

Хиляда и двеста години преди да бъдат произнесени тези думи, Атанасий е написал проникновен трактат наречен: „Превъплъщението на Божието Слово.” В него смело се заема с трудните въпроси, присъщи на учението за превъплъщението. Това е изключително доказателство за чистия разум, завладян от Божествено откровение. Той привежда убедителни доказателства в полза на Божествеността на Христос и за всички, които вярват в Библията, изяснява този въпрос веднъж за винаги. Все пак толкова малко е вярвал, че човешкият ум може да разбере Божиите тайни, че завършва трактата си със строго предупреждение срещу простото умствено разбиране на духовни истини. Неговите думи трябва да бъдат напечатани с големи букви и заковани на бюрото на всеки пастор и студент по богословие:

За да изследваме Писанията, да ги познаваме и разбираме истински е необходимо да имаме почтен живот, чиста душа и да бъдем добродетелни (целомъдрени) като Христос. Така че когато умът ни следва пътя си, воден от такъв живот, да бъде способен да постигне желанията си, да може да ги разбере и по най-достъпния начин за човешката природа да научи всичко, което засяга Божието Слово. Защото без чистота на ума и промяна на живота по примера на светците, за човека не е възможно да разбере думите им... Всеки, който би искал да разбере ума на тези, които говорят за Бога, трябва да започне да мие и изчиства душата си.

Старите, вярващи евреи от времето преди Христос, които са ни дали книгите „Премъдрост Соломонова” и „Премъдрост на Исус, син Сирахов” (малко известни на съвременните протестанти) са вярвали, че е невъзможно нечистото сърце да познава Божествената истина.

В злобното сърце мъдрост няма да влезе; нито ще обитава в тяло, подчинено на греха. Защото Святият Дух на реда и наказанието ще избяга от измамата, ще се отдалечи от неразумните мисли и няма да живее там, където е влязла неправдата.

Тези книги, заедно с познатата ни книга Притчи, учат, че истинското духовно знание е резултат от посещение на мъдрост от небето, един вид кръщение от Духа на Истината, което се случва на боящите се от Бога хора. Тази мъдрост винаги е свързана с праведност и смирение и никога не съществува отделено от набожността и истинския свят живот.

Днешните консервативни християни се препъват в тази истина. Имаме нужда да изследваме отново всичко това. Трябва да разберем, че истината се състои не в правилното учение, а в правилното учение плюс вътрешното просвещение от Святия Дух. Трябва отново да провъзгласим тайната на мъдростта от небето. Проповядването на тази жизненоважна истина ще бъде като свежо дихание от Бога върху изхабеното и задушавашо правоверие.

Глава 7 - ДУХЪТ КАТО СИЛА

“Но ще получите сила, когато Святият Дух дойде върху вас...” (Деяния 1:8)

Някои добри християни са изтълкували неправилно този текст и са приели, че Христос е казал на учениците Си, че ще приемат Святия Дух *и* сила; че силата ще последва идването на Духа. Съвсем разбираемо е, че повърхностното четене на текста от Кинг Джеймс ще ни доведе до този извод. Истината обаче е, че учението на Христос не беше за това, че Святия Дух ще дойде *като* сила; силата и Духът са едно и също.

Майчиният ни език е хубав и лесен, но може да бъде също така сложен и измамен. Затова трябва да го използваме внимателно ако искаме да избегнем да създаваме и получаваме грешни впечатления посредством него. Това се отнася най-вече когато говорим за Бога, защото Той е свят, както никой и нищо друго във вселената, създадена от Него. Съществува постоянна опасност да се заблудим когато мислим и говорим за Него. Пример за това са думите “силата на Бог”. Опасността е в това, че ние мислим за “силата” като за нещо, принадлежащо на Бога, също както мускулната енергия принадлежи на човека; като за нещо, което Той “има” и което може да бъде отделено от Него и така да продължи да съществува от само себе си. Трябва да помним, че “качествата” не са съставни части на божеството, нито елементи, от които Бог е направен. Един бог, който може да бъде *сътворен*, изобщо не би могъл да бъде Бог, а ще бъде дело на нещо или някой, по-големи от него, достатъчно големи за да го създадат. Тогава ще имаме един изкуствен бог, направен от парчета, които наричаме негови “качества”, а истинският Бог ще бъде съвсем друго същество; Един, Който действително е над всяка мисъл и разбиране.

Библията и християнската теология учат, че Бог е такъв, какъвто е – неразделно и неделимо единство. От Него нищо не може да бъде взето и към Него нищо не може да бъде прибавено. Например милостта, неизменяемостта, вечността, това са само имена, с които сме нарекли нещо, което Бог е обявил, че е вярно за самия Него. Трябва да разберем, че в Библията всички изрази “на Бога” означават не това, което Бог има, а *това, което Бог представлява* като неразделно и неделимо единство. Дори думата “естество”, когато се отнася за Бога, е единствено за наше удобство и не описва точно истината за тайнствения Бог. Бог е казал: “Аз съм Който съм” (Изход 3:14). Ние само можем да повтаряме със страхопочитание: “О Боже, Ти си!”

Преди да се възнесе, нашият Бог каза на учениците Си: “Останете в града, докато получите тази сила от горе.” (Лука 24:49б) Думата “докато” е понятие за време; тя показва момент, по отношение на който всичко друго се случва преди или след. Преживяването на учениците може да бъде изложено така: до този момент те не са били получили още силата; в момента я получават, след това вече са я получили. Това е простият исторически факт. Сила дойде върху Църквата; такава сила, каквато никога преди не е била освобождавана в човешката природа (само с едно изключение – онова мощно помазание, което дойде върху Исус при водите на река Йордан). Тази сила, все още действаща в Църквата, я направи способна да съществува вече почти 20 века, въпреки че през цялото това време тя си остана изключително неизвестна малка група сред народите. И винаги беше заобиколена от врагове, които биха били щастливи да сложат край на съществуването ѝ ако можеха. “Ще получите сила”. С тези думи нашият Господ събуди очакването на учениците за идването на свръхестествено могъщество, непознато за тях, което щеше да дойде върху тях от друг свят.

Тук е разделителната линия между християнството от една страна и окултизма заедно с всички други древни или съвременни източни култове. Те са основани на едни и същи идеи и се различават само в незначителни детайли. Всеки култ има собствени специфични изразни средства и очевидно всички си съперничат кой от тях да бъде потайствен, неясен, неопределен. Всеки от тях съветва: “Настрой се на вълната на безкрайното”, “Събуди гиганта в себе си”, “Развий скрития си потенциал” или “Научи се да мислиш креативно”. Всичко това може да съдържа някакви нетрайни ценности, служещи за психологическа подкрепа, но получените резултати не са постоянни, защото в най-добрия случай изграждат надеждите си върху падналата човешка същност и не познават нахлуването от горе. Каквото и да кажем в негова полза, в него със сигурност няма нищо християнско.

Християнството не разчита на каквато и да е помощ от човешка сила, а предлага сила, която е само от Бога. Тя идва върху лишените от собствена сила хора като нежно, но нетърпящо съпротива нашествие от друг свят, носейки морална мощ, безкрайно по-голяма от която и да е човешка сила. Тази сила е достатъчна; тя няма нужда от помощ, от спомагателен източник на духовна енергия, защото Святият Дух идва там, където се намира слабостта, за да достави сила и благодат за посрещане на моралните нужди. Когато на това мощно снабдяване се противопостави така нареченото “етично християнство”, разбираме че то всъщност въобще не е християнство. То е инфантилно подражаване на “идеалите” на Христос, жалко усилие да се прокара учението на проповедта на планината. То е религиозна детска игра, а не вярата на Христос и Новия Завет.

“Ще получите сила” – това е единствено по рода си божествено откровение, предаване на свръхестествена енергия, променящо всяка област в живота на вярващия и оставащо с него завинаги. Това не е физическа сила, нито дори умствена, обаче тя може да докосне едновременно и ума, и тялото с полезната работа, която върши. Това е и сила, различна от природните сили – от лунното притегляне, което създава вълните, от гневната светкавица, която разцепва огромния дъб по време на буря. Тази сила на Бога действа на друго ниво, предизвиква промяна в друга област на необятното Му творение. Тя е духовна сила и това всъщност е самият Бог. Тази сила е Неговата способност да постига духовни и морални цели. Нейният дълготраен резултат е постигането на богоподобен характер у мъжете и жените, които някога са били изцяло зли по природа и по избор.

Как действа тази сила? В най-чистия си вид тя е приложена от Божия Дух направо в човешкия дух. Борецът постига целта си като упражнява натиск с тялото си върху тялото на своя противник; учителят – чрез натиска на идеите върху ума на

ученика; моралистът – чрез натиска на дълга върху съзнанието на последователя. Така Святият Дух извършва благословеното си дело чрез пряк контакт с човешкия дух.

Няма да бъде точен ако кажа, че божията сила се преживява винаги без помощта на посредник, защото ако Духът иска така, Той може да използва други средства както Исус използваше плонка за да излекува слепия човек. Силата обаче винаги е по-важна и по-висша от средствата. Дори когато Духът може да използва подходящи средства за да благослови вярващия, Той няма нужда от тях, защото в най-добрия случай те са временна проява на милост заради нашето невежество и неверие. Там, където присъства напълно достатъчната сила, ще бъдат добри почти всички средства, но ако тя отсъства, нищо на този свят не може да осигури желаната цел. Духът на Бога може да използва песен, проповед, добро дело, текст или величието и мистерията на природата, но завършващото дело винаги ще бъде на натиска, който живеещият в човека Дух оказва върху сърцето.

В светлината на това можем да видим колко празна и лишена от смисъл е обикновената църковна служба днес. На лице са всички средства; единствената зловеща слабост е отсъствието на силата на Духа. Присъства някаква форма на религиозност, която често е усъвършенствана до триумф на естетичното. Музика и поезия, изкуство и реторика, символично облекло и тържествени тонове се обединяват, за да замаят ума на поклонника. Много често свръхестественото вдъхновение липсва. Силата от небето нито е позната, нито е желана от пастора и хората. Това е повече от трагично, защото се случва в областта на религията и са замесени вечните съдби на хората.

Отсъствието на Духа очертава неясното усещане за призрачност, в която почти навсякъде е обвита днешната религия. В обикновеното църковно богослужение най-реалното нещо е покритата със сянка нереалност на всичко, което се случва; поклонникът е спрял да разсъждава и се намира в състояние на замечтано вцепенение; той чува думи, но не ги запомня, не може да ги свърже с нищо в собствения си живот; живее със съзнанието, че е навлязъл в някакъв полу-свят. Умът му се предава на приятно или не дотам приятно настроение, което преминава с благословието и не оставя никаква следа. Това не променя нищо в ежедневието му живот. Той не чувства сила, присъствие, духовна реалност; в него няма нищо, което да съответства на това, което е чул от амвона или е изпял в химните.

Едно от значенията на думата “сила” е “способност да извършиш”. Точно в това е чудото на извършената от Духа работа в църквата и в сърцата на християните – Неговата несъмнена способност да направи духовните неща действителни и разбираеми за душата. Тази сила може да стигне право до целта с проникваща прямота; може да се разпростре в ума като безкрайно фино летливо вещество, осигуряващо изпълнението на поставените цели над и отвъд границите на ума. Нейната цел е действителността на небето и на земята. Тя не създава неща, които не съществуват, а разкрива такива, които вече са тук, но душата не ги познава. В настоящите си преживявания човек има усещането, че за първи път се намира в засиленото присъствие на Христос. Душата възприема Христос като действителна личност, която е пленително и интимно близка. Тогава всички останали духовни неща започват да стават явни за ума. Благодат, простителност, изчистване – всички те стават почти физически осезаеми. Молитвата губи безсмислието си и се превръща в сладък разговор с някой, който наистина присъства. Любов към Бога и към Неговите деца завладява душата. Чувстваме се по-близо до небето и в този момент земята и светът започват да ни изглеждат нереални. Ние вече познаваме същността им; разбира се, те са действителни, но за нас са като временни сценични декори, които скоро вече няма да съществуват. Светът, който ще дойде, придобива ясни очертания в умовете ни и започва да привлича нашия

интерес и посвещение. Целят свят се променя в съответствие с новата действителност и тази промяна е завинаги. Може да има слаби колебания като при издигащите се и слизащи надолу криви на графиката, но установената посока е нагоре и няма отстъпление.

Това не е всичко, но аз ще ви дам ясна представа за значението на думата сила според Новия Завет и може би ще разберем на каква малка част от силата се наслаждаваме. Мисля, че това, от което божията Църква се нуждае най-много днес, е силата на Святия Дух.

По-добро обучение, по-добра организация, по-висококачествено екипиране, по-напредничави методи – всичко това е безполезно. Все едно да дадеш на пациента по-добър респиратор след като вече е умрял. Блага като тези никога не дават живот: “Само Духът дава живот” (Йоан 6:63). Добри неща като тези никога не носят сила. “Силата принадлежи на Бога.” (Псалм 62:11) Протестантството греша когато се опитва да победи само със средствата на “обединения фронт”. Най-важното нещо, от което се нуждаем, не е организационното единство, а силата. Надгробните камъни в гробището представляват обединен фронт, но са неми и безнадеждни и животът минава покрай тях.

Предполагам, че на моето обяснение няма да бъде обърнато сериозно внимание, но искам да внуша, че ние вярващите в Библията християни произнасяме забрана върху религиозната активност и поставяме ред в дома си, който подготвя идването на божествено откровение отгоре. Консервативното крило на църквата е толкова плътско, публичните служби в някои среди са толкова шокиращо непочтителни, религиозните вкусове в други кръгове са толкова унижителни, че нуждата от сила едва ли е била по-голяма в друго време, отколкото е сега. Вярвам, че ще имаме огромна полза ако обявим период на мълчание и себеизпитване, през който всеки от нас да претърси сърцето си и да издери условията за истинско кръщение със сила отгоре.

Можем да бъдем сигурни в едно: за наше съжаление няма друго лечение освен посещение или, по-точно, нашествие на сила отгоре. Само Духът може да ни покаже къде грешим и само Той може да предпише лечение. Единствено Духът може да ни спаси от вцепеняващата призрачност на лишеното от Духа християнство. Само Духът може да ни покаже Отец и Сина. Вътрешната работа на силата на Духа може да ни открие тържественото величие и пленителната тайнственост на триединния Бог.

Глава 8 - СВЯТИЯТ ДУХ КАТО ОГЪН

*„И явиха им се езици, като огнени, които се разделяха,
и седна по един на всеки от тях.” (Деяния 2:3)*

Християнската теология учи, че Бог е едновременно неразгадаем, неизразим и неопишуемо свят. Казано съвсем просто това означава, че Той е неспособен да бъде изследван или разбран и не може да ни каже направо какво представлява. Тази неспособност не е присъща на Бога, а на ограничеността ни като творения. „Защо питаш за името ми, то е тайно” (Съдии 13:18б). Само Бог познава Себе Си в истинския смисъл на думата „познавам”. „Така и никой не знае какво има у Бога, освен Божият Дух.” (1 Коринтяни 2:11б)

За обикновения християнин днес това може да звучи странно, дори откровено объркващо, защото същността на религиозното мислене в наши дни без съмнение не е библейска. Може да изживеем целия си живот без нито един път умовете ни да са били

предизвикани от сладката тайна на Божията същност, ако разчитаме на църквите за това. Те са изцяло заети да си играят със сенки и да се приспособяват към едно или друго нещо, за да искат да прекарат повече време, мислейки за Бога. Следователно, би било добре да се замислим за по-дълго време върху загадъчността на Бога.

В Своята същност Бог е неповторим. Това означава, че нашият ум не може да си представи нищо, защото Той е „напълно различен” от всичко друго, което сме преживявали преди. Умът няма материал за разсъждения. Човек никога не е имал мисли и не е знаел думи, с които да може да опише Бога дори и в най-неясния и несъвършен смисъл. Ако е възможно изобщо да познаваме Бога, то това трябва да стане по друг начин, а не със сътворения ни разум.

Новациян в известния си трактат за Троиединството, написан около средата на трети век, казва:

Във всичките си разсъждения върху качествата и неотменимите свойства на Божията същност ние оставаме безсилни да получим подходящо разбиране, а човешкото красноречие не може да има сила, съизмерима с Неговата сила. Когато разсъждаваме и говорим за Неговото величие, всяко красноречие изцяло остава безмълвно, всяко умствено усилие е немошно. Защото Бог е по-голям от ума. Ние не можем да си представим Неговото величие. Нещо повече, ако успеем, това означава, че Той би бил нещо по-малко от човешкия ум, който е оформил представата ни. Той е по-велик от всеки език и никакво изказване не може да изрази същността Му. Наистина, ако бихме могли чрез някакво твърдение да опишем какво представлява Бог, Той би бил по-малък от човешкия говор, който е способен чрез такова изразяване да разбере и да събере в едно цялата Му същност. Разбира се, до известна степен може да сме имали безмълвно преживяване с Него, но не съществува човек, който да може с думи да изрази цялата Му същност. Да предположим например, че някой говори за Него като за светлина; това всъщност е описание на част от Неговото творение, не от самия Него. То не изразява какво представлява Бог. Или пък някой говори за Него като за сила. По този начин също по-скоро се съобщава с думи за Неговото качество мощ отколкото за същността Му. Да предположим, че някой говори за Него като за величие. Още веднъж имаме обявяване на благородството като Негово качество, а не на Самия Него такъв, какъвто е ... За да обобщим въпроса в едно изречение трябва да кажем, че всяко изявление, което може да бъде направено по отношение на Бога, изразява по-скоро някакво Негово притежание или достойнство, отколкото Неговата същност. Има ли думи и мисли, достойни за Него, Който стои над всеки език и всяка мисъл? Считаме че Бог такъв, какъвто е, може да бъде разбран само по един начин и този начин е извън нашите умствени представи и разбирания; като мислим за Него като за същество, чиито качества и величие надминават силата ни да разбираме и дори да мислим.

Точно защото Бог не може да ни каже *както представлява*, Той много често ни обяснява *на какво прилича*. Чрез сравненията, които използва, Той води нашите колебаещи се умове толкова близо колкото е възможно до „светлината, до която човек не може да се приближи” (1 Тимотей 6:16) Чрез ума, който е по-муден, душата ни се подготвя за момента, когато с помощта на Святия Дух ще може да познае същността на Бога. Бог е използвал многобройни образи за да ни загатне за неразбираемата си същност и съдейки от Писанията можем да направим извод, че *предпочитаното от Него сравнение е огън*. На едно място Духът говори изрично „защото нашият Бог е огън пояждащ” (Евреи 12:29). Това е в съгласие с откровението Му за Самия Него, намиращо се навсякъде в Библията. Като огън Той разговаря с Мойсей от горящата къпина; в огъня обитаваше сред лагера на Израел по време на пребиваването в пустинята; като огън слизаше между крилетата на херувима в пресвятото място; на Езекиил се откри като странно сияние от „пламтящ огън” (Езекиил 1:4).

И видях, че онова, което се показваше от кръста му нагоре приличаше на нажежен метал, като че ли пълен с огън, а онова, което се показваше от кръста надолу, приличаше на огън; и сияние го обграждаше. Какъвто е изгледът на дъгата в облаците при дъждовен ден, такава беше обкръжаващото го сияние. То приличаше на подобие на Господната слава. (Езекиил 1:27-28)

Когато Святият Дух дойде на Петдесятница, се появиха същите образи. „И явиха им се езици, като огнени, които се разделяха, и седна по един на всеки от тях.” (Деяния 2:3) Това, което дойде върху учениците в горната стая, не беше нещо друго, а самият Бог. Пред техните смъртни очи Той се появи като огън. Можем ли да не заключим със сигурност, че тези вярващи, които са учени на Писанията са разбрали веднага какво означава това? Бог, Който се появяваше при тях като огън през цялата им дълга история, сега вече обитаваше в тях като огън. Той се премести отвън вътре в живота им. Божията слава, която веднъж сияеше над престола на благодатта, сега сияеше над главите им като външен израз на огъня, който завладя същността им. Това беше Бог, който подари Себе Си на изкупените хора. Огънят беше печатът на нов съюз. Сега те бяха мъже и жени на огъня.

В това се състои цялото последно послание на Новия Завет: чрез изкуплението в кръвта на Исус грешните хора могат да станат едно с Бога. Бог, който живее в хората! Това е християнството в неговата пълнота и славата на идещите времена всъщност ще бъде по-велико и съвършено преживяване на човешката душа в съюз с Бога.

Бог, обитаваш в хората! Това е християнството и никой не е изпитал точно силата на християнската вяра, ако тя не му е позната като лично преживяване. Всичко друго е подготовка за това. Вплъщението, изкуплението, оправданието, новородението – какво представляват те ако не действия на Бога, подготвящи делото по завладяване и обитаване на изкупената човешка душа? Човекът, който се е отдалечил от Божието сърце чрез греха, сега се връща при Него чрез изкуплението. Бог, който се отдалечи от сърцето на човека поради греха, сега отново влиза в старото Си обиталище за да изгони враговете Си и отново да направи подножието (мястото под нозете Си) Си славно.

Видимият огън в деня на Петдесятница има за Църквата дълбоко и нежно значение тъй като обявява на всички времена, че тези, върху които той седна, са отделени мъже и жени; те бяха „създания от огън” (Езекиил 1:13) също като тези, които Езекиил видя във видението си до река Ховар. Белегът на огъня беше знак за божественост; тези, които го получиха станаха завинаги Негово притежание, синове и дъщери на Пламъка.

Един от най-убедителните удари, които врагът е нанесъл на Църквата е, че е създал страх от Святия Дух. Всеки, който общува с християните днес, няма да отрече че такъв страх съществува. Малко са тези, които свободно биха отворили цялото си сърце за благословения Утешител. Той е бил и все още е толкова неразбран, че само споменаването на името Му в някои кръгове е достатъчно да стресне много хора и да ги накара да окажат съпротива. Източникът на този неразумен страх може лесно да бъде проследен, но е безсмислено да правим това тук. Достатъчно е да кажем, че този страх е безпочвен. Може би ще можем да помогнем да бъде разрушена силата му, която владее над нас, ако изучим този огън, символ на личността и присъствието на Духа.

Святият Дух на първо място е етичен нравствен пламък. Това, че е наречен *Свят Дух*, не е грешка на езика. Каквото и друго да означава думата *свят*, несъмнено съдържа представата за морална чистота. Духът тъй като е Бог, трябва да е абсолютно и безкрайно чист. При Него не съществуват (като при човека) степени на святост. Той самият е святостта, същността на неописуемата чистота.

Тези, чиито сетива са обучени да познават добро и зло, трябва да тъжат когато виждат хора, силно стремящи се да бъдат изпълнени със Святия Дух, които продължават да живеят в морално безразличие и в грях. Това тяхно желание не е правилно. Всеки, който желае да бъде изпълнен с Духа, първо трябва да изследва живота си за скрити грехове и смело да изпъди от сърцето си всичко, което не съответства на Божия характер, разкрит в Писанията.

Здравият морал трябва да е в основата на истинския християнски живот. Иначе, ако грехът остане в живота и в поведението, никоя радост, никое удоволствие не е законно. Висшите религиозни преживявания не извиняват нарушенията на чистия морален закон. Тези, които търсят силни емоции от Бога, докато живеят в грях, рискуват да затънат в морална заблуда и да пострадат от Божия гняв. „Бъдете святи” не е мотото, което да сложим в рамка и да закачим на стената. Това е сериозна заповед, дадена от Господа, Който владее над цялата земя.

Приближавайте се към Бога и Той ще се приближава към вас. Измивайте ръцете си, вие, грешни, и очиствайте сърцата си, вие, колебливи. Тъжете, ридайте и плачете; смехът ви нека се обърне на плач и радостта ви в тъга. (Яков 4:8-9)

Истинският християнски идеал не е щастието, а святостта. Само едно свято сърце може да бъде обитавано от Святия Дух.

Святия Дух е освен това *духовен пламък*. Единствено Той може да издигне поклонението ни на духовно ниво. Дано всички да разберем, че моралът и етиката, колкото и възвишени да изглеждат, не са християнство. Вярата в Христос издига душата до общение с Бога и внася в живота ни свръхестествен елемент, който е толкова по-висш от добрината, колкото небето от земята. Именно идването на Духа придава на книгата „Деяния на апостолите” тази неземна тоналност, висота на музиката, която не се намира дори в евангелията. Тоналността в „Деяния” е мажор. В нея няма и следа от тъгата на създанието, няма разочарование или несигурност. Настроението е небесно. Духът е триумфален, дух, който не може да се роди просто от правилни вярвания. Радостта на първите християни не идваше от логика, боравеща с фактите. Те не си мислеха: „Христос възкръсна от смъртта, следователно би трябвало да се радваме.” Тяхната радост бе толкова свръхестествена и чудесна, колкото и самото възкресение, защото двете събития бяха свързани. Нравствената, чиста радост на Създателя се бе настанила в гърдите на изкупените създания и те нямаха друг избор освен да са щастливи.

Пламъкът на Духа освен това е *интелектуален*. Разумът, според богословите, е едно от качествата на Бога. Трябва да има съвместимост между най-дълбоките преживявания с Духа и най-високите постижения на човешкия ум. *Изисква се единствено умът на християнина да бъде напълно предаден на Бога, което не ограничава дейността му* (въпреки че собственото му несъвършенство го ограничава). Умът на човека, който не се покорява на Бога, е смразяващ и смъртно опасен. Един изключителен ум, отдалечен от Бога, може да се обърне срещу човешката раса и да потопи света в кръв. Още по-лошо: той може да внуши идеи, които да служат за проклятие на хората по цялата земя векове след като човекът е умрял. Но един ум, изпълнен с Духа, е радост за Бога и за всички богоугодни хора. Колко щеше да загуби светът ако не познаваше изпълнените с любов умове на Давид, Йоан или Айзък Уотс.

Ние естествено не искаме да използваме думи на превъзходство и сравнения, които възхваляват една добродетел за сметка на друга, но все пак се чудя дали на земята има нещо толкова прекрасно и възхитително като блестящ ум, разгорещен от Божията любов. Такъв ум излъчва благ и лечебен лъч, който наистина може да бъде *усетен* от тези, които са наблизо. Добродетелта излиза от него и благославя тези, които просто докосват полите на дрехата му. Необходимо е например да прочетете

„Небесната страна” от Бернар дьо Ключони за да разберете какво имам предвид. Там един чувствителен и блестящ ум, който стопля с огъня на живеещия в него Дух, пише с необятна и нежна симпатия за копнежа за безсмъртие, който живее дълбоко в сърцето откакто първият човек е коленичил на земята, от която е направен и в която скоро трябва да се върне. Трудно ще се намери сред литературата, която не е вдъхновена от Духа, произведение с толкова висши идеи, така ясно показващо победата на християнския дух над смъртта, така успокояващо за душата и издигащо ума във възторжено поклонение. Според моето почитателно мнение дори само този химн може да послужи като по-добра изцелителна сила за страдащите души отколкото всички писания на светски поети и философи откакто е установено изкуството на писането. Не съществува неблагословен интелект, който макар и гениален, да е дори малко способен да извърши подобно нещо. Когато затворите тази книга след като сте я прочели, оставете с усещането за пълната убеденост, че сте чули глас на херувим и звук на арфа в близост до морето на Бога.

Същото чувство на Божествено вдъхновение изживяваме когато четем писмата на Самюъл Ръдърфорд, Те Деум, множество химни на Уотс, Уесли и понякога в творчеството на по-малко известни светии, чиито ограничени дарби в определени радостни моменти са ставали пламенни и страстни чрез обитаващия в тях Дух.

В стари времена, бичът за сърцата на фарисеите са били ученията без любов. Срещу самите учения на фарисеите Христос почти не е възразявал, но срещу техния дух е водил война непрекъснато, до края. Именно религия, в която не е живеел Святия Дух, е разпънала Христос на кръста. Не е необходимо да отричаме, че Христос е разпънат от хора, които днес биха били наречени фундаменталисти. Това днес трябва най-много да ни тревожи и дори да прави очевидно печални всички нас, които сме горди с правоверието си. Неблагословената душа, изпълнена с буквата на закона, може да бъде по-лоша от езичник, който коленичи пред фетиш. Ние сме спасени само когато Божията любов е заела целите ни сърца с помощта на Святия Дух, само когато умовете ни са изпълнени с любящия огън, който дойде в деня на Петдесетница. Святият Дух не е лукс и удоволствие, нито е нещо прибавено в определен момент за да произведе някакъв пищен вид християни в дадено поколение. Не, Той е жизнено необходим за всяко дете на Бога и това Той да изпълни народа Си е много повече от вяла надежда. Това е по-скоро неизбежна необходимост.

Духът също така е *волеви пламък*. В този случай образността е неспособна да изрази цялата истина и ако не внимаваме можем лесно да придобием грешно впечатление при използването ѝ. Защото огънят, който познаваме и виждаме всеки ден е *предмет*, а не личност и по тази причина няма собствена воля. Святият Дух обаче е Личност, имаща всички качества на личността, между които е и волята. Влизайки в душата на човека, Той не се разделя с нито едно от качествата си, нито се отказва отчасти или напълно от тях. Запомнете, Святият Дух е Господ. Павел казва: „А Господ е Духът” (2 Коринтяни 3:17а). Никейската изповед на вяра казва: „Аз вярвам в Святия Дух, който е Господ и дава живот.” Веруюто на Атанасий обявява: „Така както Отец е Господ, Синът е Господ и Святият Дух е Господ. Все пак Те не са трима, а само един Господ.” Каквото и проблем да поставя разбирането на написаното, нашата вяра трябва да приеме това и да го направи част от цялостното ни верую по отношение на Бога и Духа. Едва ли може да се каже, че суверенният Господ някога ще изостави изключителните си права като Бог. Където и да се намира, Той трябва да продължава да действа като такъв. Когато влезе в човешкото сърце, Той постоянно ще бъде в него каквото винаги е бил: Господар по право.

Дълбокото заболяване на човешкото сърце е в неговата изместена от орбитата си воля, която е като планета, изоставила своето главно слънце и започнала да се върти

около някакво чуждо тяло от открития Космос, което може да се приближи достатъчно за да я придърпа. Когато сатана каза: „Аз искам”, той се отдалечи от нормалния си център и болестта, с която зарази цялото човечество беше болест на неподчинение и бунт. Планът за изкупление трябва да вземе под внимание този бунт и трябва да се заеме с възстановяването на човешката воля там, където ѝ е мястото в Божията воля. В съответствие с тази основна нужда от изцеление на волята, Святият Дух, нахлувайки милостиво в сърцето на вярващия, трябва да го завладее изцяло, за да се подчини щастливо, доброволно и напълно на Божията воля. Лечението трябва да бъде направено отвътре; нищо отвън не може да го излекува. Докато волята остава неосветена, човекът все още е бунтовник; както и всеки престъпник си остава такъв по сърце, макар че може неохотно да прояви покорство когато шерифът го арестува.

Святият Дух постига това вътрешно изцеление чрез сливане на волята на изкупения човек с Неговата воля. Това не става изведнъж, с един удар. Вярно е, че трябва да има някакъв вид пълно предаване на човешката воля на Христос преди Божията милост да извърши каквато и да е работа, но пълното сливане на всяка част от живота на човека с живота на Бога в Духа е по-дълъг процес, отколкото ние с присъщото ни нетърпение бихме желали. И най-напредналата душа може да бъде потресена и огорчена, когато открие някоя тайна област в живота си, останала непозната за самата нея, в която е действала като господ и собственик, докато си е мислела, че вече я е предала на Бога. Работата на живеещия в човека Дух е да посочва тези морални противоречия и да ги поправя. Той не пречупва, както някои твърдят, човешката воля, а я завладява и я води нежно към радостно единство с волята на Бога.

Да желаеш волята на Бога е нещо повече от това да се съгласиш с нея без да протестираш. Това е по-скоро да избереш Божията воля с твърдост. С напредването на Божията работа, християнинът става все по-свободен да избира това, което иска и той радостно избира Божията воля като най-висшето възможно добро за себе си. Такъв човек е намерил най-висшата цел на своя живот. Той се намира отвъд дребните разочарования, които мъчат останалите хора. Всичко, което му се случва, за него е по Божията воля, а това той желае най-горещо. Ще бъде честно да заявим, че до това състояние не са достигнали много от заетите християни в днешните заети времена. Докато това не бъде постигнато обаче, християнският мир не може да бъде пълен. Все още ще има някакво вътрешно противопоставяне, усещане за духовно безпокойство, което трови нашата радост и значително намалява силите ни.

Друго качество на обитаващия Дух са *чувствата*. Това трябва да бъде разбрано в светлината на казаното по-рано относно Божията неразгадаемост. Единствената по рода си същност на Бога не може да бъде разгадана от ума, нито изказана с устни, но някои Негови качества, които определяме като рационални (могат да бъдат разбрани чрез разума) могат да бъдат възприети от ума и са обяснени свободно на много места в свещените Писания. Те не ни обясняват същността на Бога, а само ни казват на какво прилича. Сборът от всички тях представлява умствена картина на Божието същество, видяна отдалеч като през тъмно стъкло.

Библията учи, че в Бога има нещо като чувства. Той изпитва нещо, което е като нашата любов, като нашата тъга или радост. Ние не трябва да се страхуваме да вървим напред в разбирането си за това, на какво Бог прилича. Вярата лесно може да стигне до заключението, че след като сме създадени по Негов образ, Той би могъл да притежава качества подобни на нашите. Такъв извод обаче, макар и задоволителен за ума, не е причина за вярата ни. *Бог е казал някои неща за Себе Си и те ни осигуряват всички основания, от които се нуждаем.*

Господ, твоят Бог е сред тебе, силният, който ще те спаси. Ще се развесели за тебе с радост, ще се успокои в любовта си, ще се весели за тебе с песни. (Софония 3:17)

Това е само един от хилядите стихове, които ни служат да изградим рационалната картина за това, на което Бог прилича и които ни казват съвсем ясно, че Бог изпитва нещо като нашата любов и радост. Това, което изпитва, Го кара да действа както и ние бихме действали при подобни условия. Той се весели за тези, които веднъж е обикнал с радост и песни.

Това е чувство на високо ниво, което никой друг не може да достигне; чувство, извиращо от самото сърце на Бога. Това не е чувството, с което нашите библейски учители рисуват изродения син на неверието. Способността ни да чувстваме е белег на божествения ни произход. Ние не трябва да се срамуваме от сълзите и смеха. Християнският стоик, който потъпква чувствата си е само 2/3 човек; важната 1/3 част от него е отхвърлена.

Святите чувства имат важно място в живота на нашия Господ. „като гледаме към Исус, Начинателя и Усъвършителя на вярата ни, който заради предстоящата Му радост, издържа кръст, като презря срама и седна отдясно на Божия престол.” (Евреи 12:2) Той издържа на кръста и презря срама си. Той описа Себе Си извиквайки: „Радвайте се с Мене, че си намерих изгубената овца.” (Лука 15:6) В нощта на агонията Си „изпя химн” преди да отиде на Елеонския хълм. След възкресението Си Той пъ заедно с братята Си в голямото събрание „Ще възвестявам името ти на братята си; всред събранието ще те хваля.” (Псалм 22:22). И ако Песента на Соломон се отнася за Христос (както повечето християни вярват), тогава как бихме могли да пропуснем звука на Неговата радост когато взема невястата Си у дома след края на нощта, когато сенките са изчезнали?

Едно от най-големите нещастия, които грехът ни е причинил е подправянето на естествените ни чувства. Ние се смеем на неща, които не са смешни; намираме удоволствие в дейности, които са под човешкото ни достойнство; радваме се на неща, които не би трябвало да са обект на нашата обич. Отхвърлянето на „греховни удоволствия”, което винаги е било типичен белег на истинските светии, всъщност е просто протест срещу упадъка на човешките ни чувства. Хазартът например, който поглъща вниманието на хората, създадени по Божия образ, е ужасно извращение на благородна сила; алкохолът, необходим да стимулира усещането за удоволствие, е като вид проституиране; хората се обръщат за забавление към създадения от самите тях театър и това е оскърбително за Бога, който ни е поставил в средата на вселена, в която постоянно се случват драматични неща. Изкуствените удоволствия на света са доказателство, че човешката раса в голяма степен е изгубила силата си да се радва на истинските удоволствия на живота и е принудена да ги замества с лъжливи и изродени вълнения.

Освен всичко друго, работата на Святия Дух се състои в това да спаси чувствата на изкупения човек, да смени струните на арфата му и отново да отвори кладенците на святата радост, които са били затворени от греха. Светиите единодушно свидетелстват за това Негово действие. То не противоречи на Божиите пътища и на тези на Неговото творение. Чистото удоволствие е част от живота, толкова важна част, че без нея ще е трудно да разберем как да обясним човешкия живот ако той е вечен, а е лишен, от усещания, които ни носят удоволствия.

Святия Дух ще изпрати вятърна арфа в прозорците на нашите души и ветровете от небесата могат да изсвирят сладка мелодия за да ни акомпанират докато вършим смирено работата, за която сме призвани. Духовната любов на Христос ще предизвика постоянна музика в сърцата ни и ще ни направи способни да се радваме дори в нещастieto.

Глава 9 - ЗАЩО СВЕТЪТ НЕ МОЖЕ ДА ПРИЕМЕ

“Духа на истината, Когото светът не може да приеме” (Йоан 14:17)

Християнската вяра, основана на Новия Завет, учи че Църквата и светът са пълни противоположности. В предишната глава споменах накратко за това. Значението на този въпрос за търсещата душа обаче е голямо и затова чувствам, че е необходимо да разширя изучаването му.

Банално религиозно е да се каже, че бедата ни днес се състои в това, че сме опитали да хвърлим мост между две противоположности: Църквата и света – и сме сключили незаконен брак, за който няма библейско основание. В действителност не е възможен съюз между света и Църквата. Когато се свързва със света, тя вече не е истинската Църква, а само жалък хибрид, обект на “усмихнато” презрение за света и мерзост пред Господа.

Сумракът, в който днес се движат много (или да кажем *повечето?*) християни, не е предизвикан от неяснота в Библията. Няма нищо по-ясно от това, което Писанията казват за връзките на християните със света. Объркването, свързано с този въпрос, е резултат от нежеланието на тези, които заявяват, че са християни, да приемат Божието слово сериозно. Християнството е толкова оплетено със света, че милиони хора никога не проумяват колко са далеч от новозаветния образец. Отстъплението е навсякъде. Ако си слепец, представящ се за вярващ, и искаш да бъдеш приет от света, той ще ти се стори достатъчно чист. Чрез взаимни отстъпки, хора, наричащи себе си “християни”, успяват да се разберат с други, които изпитват към Божиите неща възпитано презрение.

Всичко това е духовно по своята същност. Човек не става християнин чрез църковна манипулация, а чрез новорождение. Той е християнин благодарение на Духа, Който живее в него. Само роденото от Духа е дух. Плътта никога не може да се превърне в дух, независимо колко църковни служители полагат усилия да постигнат това. Първо причастие, кръщение, господна вечеря, изповед на вяра – нито едно от тези неща, поотделно или заедно, не могат да превърнат плътта в дух и един син на Адам в Божи син. Павел пише на галатяните:

“И понеже сте синове, Бог изпрати в сърцата ни Духа на Сина Си, Който вика: Авва, Отче!” (Галатяни 4:6).

На коринтяните пише:

“Изпитвайте себе си дали сте във вярата; опитвайте себе си. Или за себе си не познавате ли, че Христос е във вас, освен ако сте порицани?” (2 Коринтяни 13:5)

А на римляните:

“Вие обаче не сте плътски, а духовни, ако живее във вас Божият Дух. Но ако някой няма Христовия Дух, той не е Негов.” (Римляни 8:9)

Ужасното объркване, което е очевидно в цялата християнска общност, ще изчезне само за един ден ако последователите на Христос престанат да вървят един след друг и започнат да следват Христос. Неговото учение за света и за вярващия беше изложено съвсем ясно.

Веднъж, след като получи плътски съвет, който не беше искал, от откровени, но непросветени братя, нашият Господ отговори:

“Моето време още не е дошло, а вашето време винаги е готово. Вас светът не може да мрази, а Мене мрази, защото Аз свидетелствам за него, че делата му са нечестиви.” (Йоан 7:6-7)

Той причисли братята Си по плът към света и им каза, че Той и те са под влиянието на два различни духа. Хората от света Го мразеха, но не можеха да мразят тях, защото не можеха да мразят себе си. Дом, разделен на две враждуващи части, не може да устои. Домът на Адам трябваше да остане верен на себе си, иначе нямаше да

оцелее. Въпреки че синовете на плътта се карат помежду си, всъщност са едно. Когато Божият Дух влиза сред тях, Той им е чужд. Господ каза на учениците Си:

“Ако светът ви мрази, знайте, че Мене преди вас е намразил. Ако бяхте от света, светът щеше да обича своето; а понеже не сте от света, но Аз ви избрах от света, затова светът ви мрази.” (Йоан 15:18-19)

Павел обясни на галатяните разликата между сина на свободната и сина на робинята:

“Но както тогава роденият по плът гонеше родения по Дух, така е и сега.” (Галатяни 4:29)

През целия Нов Завет е прокарана рязка разграничителна линия между Църквата и света. Няма неутрална територия, няма средно положение. Господ не признава добронамереното съгласие на последователите на Агнето да работят с тези, с които не са съгласни и да вървят по пътищата на света. Пропастта между истинския християнин и света е толкова голяма, колкото тази, която разделяше богатия човек от Лазар. Това е същата бездна, която разделя света на изкупените от света на падналите хора.

Знам добре колко обидно може да бъде това за голямото “стадо” от светски хора, които кръжат около традиционното паство. Не се надявам да избегна обвиненията, които ще ми бъдат отправени от обърканите религиозни хора поради фанатизма и неодобрението им, защото те искат да станат “овце” чрез съюзяване с други хора. Суровата истина е, че те не могат да станат християни като се присъединят към вярващите от Църквата или като получат религиозно образование. Това може да стане само когато Божият Дух завладее същността им чрез новородението. Когато това се случи, те веднага стават част от нова раса:

“Вие обаче сте избран род, царско свещенство, свят народ, народ, който Бог придоби, за да възвестява превъзходствата на Този, Който ви призова от тъмнината в Своята чудесна светлина; вие, които някога не бяхте народ, а сега сте Божий народ, не бяхте придобили милост, а сега сте придобили.” (1 Петрово 2:9-10)

Стиховете са цитирани без намерение да бъдат извадени от контекста или да се съсредоточи вниманието само върху една част от истината. Истината в тези пасажии е същата като в целия Нов Завет. Това е като да напълним чаша вода от морето. Няма да поберем в нея цялото море, но водата ще бъде проба, съответстваща свършено на останалата вода в морето.

Трудността, която ние съвременните християни срещаме, не е в неразбирането на Библията, а в невъзможността да убедим неопитомените си сърца да приемат нейните ясни и прости наставления. Проблемът ни е в това да накараме светските си умове да се съгласят да направят Исус свой господар, не само на думи, а и на дело. Едно е да кажеш “Господи, Господи!”, а съвсем друго – да се подчиниш на Божиите заповеди. Може да пеем: “Короняйте Го за Господ на всичко”, да се радваме на високо звучащите органични звуци и на прекрасната мелодия от хармонични гласове. В същото време не сме постигнали нищо докато не оставим света и не покажем с делата си, че гледаме към Божия град. Вратата става истинска когато се превърне в покорство.

Светският дух е силен и прилепва към нас както пушекът към дрехите. Може да променя израза си за да се нагоди към всяко обстоятелство и така силно да заблуди обикновения християнин, чиито сетива не са обучени да различават добро и зло. Може да си играе на религия и да изглежда съвсем искрен. Да има “пристъпи” на съвест (особено по време на Великите пости) и дори да изповяда в пресата злите си пътища. Той ще хвали религията и ще ласкае Църквата за да постигне собствените си цели. Ще съдейства на благотворителни каузи и ще подпомага кампании за събиране на дрехи за бедните. *Само за да държи Исус на разстояние и да не приема господството Му над себе си.* Не би понесъл това. Към истинския Дух на Христос ще бъде настроен

враждебно. Светската преса, която винаги е била негов говорител, рядко ще се отнесе справедливо с едно Божие дете. Ако фактите налагат да се напише благосклонна статия, то тонът е снизходителен и ироничен с нотка на презрение.

Синовете на този свят и синовете на Бога са кръстени с дух. Обаче духът, който е в света и Духът, който обитава в сърцата на два пъти родените, са толкова далече един от друг, колкото ада и рай. Те не само са напълно противоположни, но и непримирими врагове. За синовете на земята нещата на Духа са или смешни, или безсмислени:

“Но естественият човек не възприема това, което е от Божия Дух, защото за него е глупост; и не може да го разбере, понеже то се изпитва духовно.” (1 Коринтяни 2:14)

В първото си послание Йоан постоянно използва две думи: “те” и “вие”. С тях означава два напълно различни свята. “Те” се отнася за мъжете и жените от Адамовия паднал свят; “вие” се отнася за избраните, които са изоставили всичко, за да следват Христос. Апостолът не коленичи пред малкия бог Търпимост (поклонението пред когото в Америка се е превърнало във вторична религия); той проявява откровена нетърпимост. Йоан знае, че “търпимост” е просто другото име на равнодушието. Необходима е силна вяра за да се приеме учението на човека Йоан. По-лесно е да бъдат размити разделителните линии и така никой да не бъде засегнат. Много по-безобидно е използването на “набожни” общоприложими теории и местоимението “ние” за да се обозначат едновременно християни и невярващи. Бацинството на Бога може да се разшири и да включи всеки човек – от Джек Изкормвача до Даниил Пророка. Така никой не е обиден, всеки се чувства достатъчно уютно и е готов за небето. Човекът, който е поставил главата си на гърдите на Исус, не може да бъде измамен толкова лесно. Той е дръпнал черта, за да раздели човечеството на два лагера; да раздели спасените от изгубените; тези, които ще възкръснат за вечна награда от тези, които ще потънат във вечно отчаяние. От една страна са “те”, които не познават Бога, от другата – “вие” (или “ние”) и помежду им съществува широка морална бездна, която никой човек не може да преодолее. Ето какво казва Йоан:

“Вие сте от Бога, дечица, и сте ги победили; защото Този, Който е във вас, е по-велик от онзи, който е в света. Те са от света, затова светски говорят и светът тях слуша. Ние сме от Бога; който познава Бога, нас слуша; който не е от Бога, не ни слуша.

По това разпознаваме духа на истината и духа на заблудата.” (1 Йоан 4:4-6)

Такъв ясен и откровен език не може да обърка някой, който честно търси истината. Повтарям: проблемът ни не е в това, че не можем да разберем, а в това, че не вярваме и не се е покоряваме. Този въпрос не е теологичен: *“На какво ни учи това?”* Той е морален: *“Желя ли да приема това и да го спазвам, независимо от последиците? Мога ли да понеса враждебните погледи, насочени към мен? Имам ли смелост да се изправя пред унищожителните атаки на “свободомислеците”? Смя ли да предизвикам омразата на хората, които ще бъдат засегнати от поведението ми? Моят ум достатъчно независим ли е за да оспори и да се противопостави на мненията на общоприетата религия и да се съгласи с един апостол? Накратко, мога ли да приема кръста с кръвта и обвиненията по него?”*

Християнинът е призван да се отдели от света. Обаче трябва да сме сигурни, че знаем какво означава (или по-важното е да знаем какво Бог има предвид) “свят”. Вероятно ние смятаме, че “свят” е нещо несъществуващо и така изпускаме истинското му значение. Театърът, картите, алкохолът, хазартът – това не е светът. Това просто са негови външни прояви. Нашата война не е само срещу външните му проявления, срещу пътищата на света, а срещу духа на света. Светът според новозаветното слово е неродения от духа човек, независимо къде е избрал да бъде – в кръчмата или църквата.

Всичко, което извира от, гради се върху и получава подкрепа от падналата човешка природа, независимо дали е основано на морала, е свят.

Някогашните фарисеи, въпреки ревностното си религиозно посвещение, в същността си бяха светски. Духовните принципи, върху които беше изградена системата им, бяха от земята, а не от небето. Те използваха срещу Исус човешки тактики. Подкупваха хората да лъжат в защита на истината; действаха като демони, когато искаха да защитят Бога. За да защитят Библията, оспорваха ученията в нея. Проваляха религията, за да я спасят. Сляпа омраза царуваше в тях в името на религията на любовта. В това се състоеше зловещото незачитане на Бога от света. Този дух беше толкова свиреп, че не се успокои, докато не уби самия Божи Син. Духът на фарисеите беше враждебен на дело към Духа на Христос, тъй като всеки от двата духа представляваше в най-чист вид света, от който идваше.

Съвременните учители, които казват, че проповедта на планината се отнася за някоя друга диспенсация, а не за нашата, лишават църквата от истинските ѝ учения и не разбират какво зло вършат. Защото тази проповед съдържа накратко характерните черти на царството на обновените хора. Блажените бедняци, които оплакват греховете си и жадуват за праведност, са истински синове на царството. Те са кротки и показват милост на враговете си; искрено търсят Бога; когато са преследвани, не проклинат, а благославят. Скромно крият добрите си дела. Спират се в пътя си за да се помирят с противниците си и прощават на тези, които са съгрешили срещу тях. Служат дълбоко в сърцата си на Бога тайно и чакат търпеливо да получат наградата Му явно. Предпочитат да загубят земните си притежания вместо да ги защитят със сила. Събират си съкровища на небето. Не искат да бъдат хвалени и чакат деня на последната равнометка за да научат кой е най-големия в Небесното Царство.

Ако това е върнатата гледна точка, какво да кажем когато християните си съперничат за длъжности и постове? Какво да отговорим когато ги виждаме да жадуват за похвала и почести? Как можем да извиним очевидната страст на християнските водачи за публична изява? Какво да кажем за политическите амбиции на християнските кръгове? А за трескавите ръце, протегнати за още “дарения от любов”? Какво да кажем за егоизма сред християните? Как можем да обясним просташкото поклонение пред хора, което така често издига известните водачи до величието на колоси? А тези, които твърдят, че са проповедници на евангелието, а раболепно целуват ръцете на богатите?

Има само един отговор на зададените въпроси. В тези прояви виждаме света и само света. Никаква страстна изповед на любов към “изгубените души” не може да превърне злото в добро. Тези са истинските грехове, които разпънаха Исус.

Вярно е също, че просташките прояви на падналата човешка природа са част от царството на този свят. Организиране на забавления с подчертано повърхностни удоволствия, големи империи, построени върху порочни и противоестествени навици, неограничена злоупотреба с иначе нормални желания, изкуствен свят, наречен “висше общество” – това са все светски неща. Те са част от това, което се нарича “плът” и трябва да загинат с нея. От тях християните трябва да бягат; те трябва да останат в миналото и да нямат място в живота им. Срещу тях трябва да устояват спокойно, но непоколебимо, без да отстъпват и без да се страхуват.

Независимо дали светът се представя чрез грозните или чрез неуловимите и изтънчените си страни, ние трябва да ги разпознаваме и открито да ги отхвърляме. *Необходимо е* ако искаме да ходим с Бога, както Енох някога ходеше. Решителното отделяне от света е задължително:

“Прелюбодейци! Не знаете ли, че приятелството със света е вражда против Бога? И тъй, който иска да бъде приятел на света, става враг на Бога.” (Яков 4:4)

“Не обичайте вече този зъл свят и всичко, което той ви предлага, защото когато го обичате, показвате, че нямате любовта на Отца в себе си. Защото светът ни предлага само копнеж за физическо удоволствие, копнеж по всичко, което виждаме и гордост от постиженията и притежанията ни. Тези копнежи не са от Отца, а от този свят.” (1 Йоан 2:15-16)

Бог не е казал тези думи за да ги обсъждаме, а за да им се подчиним и ние нямаме право да се наричаме християни ако не ги следваме.

Колкото до мен, аз се страхувам от всяко раздвижване сред християните, което не води до покаяние и не се изразява в рязко отделяне на вярващия от света. Подозрителен съм към всяко усилие за организирано съживление, което омаловажава строгите закони на Царството. Няма значение колко привлекателно може да изглежда такова движение; ако не е основано на праведността и на смирението, то не е от Бога. Ако използва плътта, то е религиозна измама и не трябва да бъде подкрепяно от нито един християни, страхуващ се от Бога. Само това, което почита Духа и преуспява за сметка на човешкия егоизъм, е от Бога.

“Така че, както е писано, ‘който се хвали, с Господа да се хвали’.” (1 Коринтяни 1:31)

Глава 10 - ИЗПЪЛНЕНИЕТ С ДУХА ЖИВОТ

“Изпълвайте се с Духа” (Ефесяни 5:18)

Това дали е възможно всеки вярващ да бъде изпълнен със Святия Дух едва ли трябва да е предмет на разискване сред християните. Все пак някои спорят, че Святия Дух не е за обикновените християни, а за служителите и мисионерите. Други държат на това, че мярката на Духа, получен от учениците на Петдесятница, е същата като при новороденото и всяка надежда за допълнително изпълване сред обръщението е просто измама. Съвсем малко хора изразяват вяла надежда, че някой ден може да бъдат изпълнени; други избягват темата, защото знаят съвсем малко по нея и ги е срам да я обсъждат.

Искам смело да потвърдя моето щастливо вярване, че Святия Дух може да се излее изобилно върху всеки християнин в мярка, много по-голяма от получената при обръщението. Бих казал дори далеч отвъд това, което получават обикновените християни в правоверните църкви днес. Важно е да разберем правилно това, защото докато съмненията ни не бъдат премахнати, вярата е невъзможна. Бог няма да изненада съмняващото се сърце с изливане на Святия Дух.

За да премахнете съмненията и уверено да очаквате изпълването, препоръчвам благоговейно да изучавате Божието Слово в Новия Завет. Ако внимателното и смирено изследване на казаното от Исус и Неговите апостоли не ни доведе до увереността, че можем да бъдем изпълнени със Святия Дух сега, не виждам смисъл да търсим обяснение другаде. Няма значение какво е казал този или онзи религиозен учител за или против дадено предположение. Ако учението не е преподадено в Писанията, то не може да бъде подкрепено с какъвто и да е довод и всяко увещание, че ще бъдем изпълнени с Духа, е без значение.

Тук няма да дам аргументи, за да подкрепя тезата си. Нека съмняващият се сам да проучи доказателствата и ако в Новия Завет не намери основание, че може да бъде изпълнен с Духа, да затвори тази книга и да си спести усилията да чете по-нататък. Това, което ще кажа, е адресирано към мъже и жени, които са превъзможнали съмненията си и са уверени, че когато изпълнят изискванията, наистина ще бъдат изпълнени със Святия Дух.

Преди човек да бъде изпълнен с Духа, *трябва да е сигурен, че го иска*. Нека приеме това сериозно. Мнозина християни искат, но желанието им е някак неясно и романтично и всъщност трудно може да бъде наречено желание. Те не са добре осведомени какво ще им струва ако бъде осъществено.

Нека да си представим че говорим с някой нетърпелив, съмняващ се млад християнин, който ни е потърсил за да научи какво представлява изпълнението с Духа живот. Възможно най-нежно, предвид остротата на въпросите, ще се наложи да изследваме душата му: “Сигурен ли си, че искаш да бъдеш изпълнен с Духа, Който, въпреки че е пълен с любов като Исус, ще поиска да бъде господар на живота ти? Искаш ли да разрешиш своята личност да бъде завладяна от някой друг, дори това да е самият Божи Дух? Ако Духът поеме отговорност за живота ти, Той ще очаква безпрекословно подчинение във всичко. Няма да търпи греховете, предизвикани от егото ти, въпреки че повечето християни ги позволяват и извиняват. Имам предвид самолюбието, самосъжалението, себичността, самоувереността, себеправедността, себевъзвеличаването и самозащитата. Ще разбереш, че Духът се противопоставя остро на лесните пътища на света и на смесените множества, които се движат около църквата без да са новородени. Той ще те ревнува за твое добро. Ще ти отнеме възможността да управляваш сам живота си, ще си запази правото да те подлага на изпитания, да те наказва за доброто на душата ти. Ще те лиши от удоволствията, граничещи със света, на които се радват други християни и които за теб са извор на пречистено зло. През цялото това време ще те обгръща с такава голяма, мощна, всеобхватна и удивителна любов, че всичките ти загуби ще изглеждат като победи, а малките ти болки като удоволствия. Все пак плътта ще хленчи под игото Му и ще негодува срещу Него, сякаш товарът е прекалено тежък за носене. Ще ти бъде разрешено да се радваш на славното предимство да страдаш, за да “допълниш в плътта си това, което остава от страданията на Христос заради Неговото тяло, което е църквата” (Колосяни 1:24). Сега, при тези условия, все още ли искаш да бъдеш изпълнен със Святия Дух?”

Ако това ви се струва прекалено сурово, нека си припомним, че пътят на кръста никога не е бил лесен. Светлината и очарованието, които придружават обичайните религиозни движения, са така лъжливи, както и сиянието на крилете на ангела на мрака, когато за кратко се превръща в светъл ангел. Тези, които се срамуват и се страхуват да покажат същността на кръста, нямат извинение. Техният страх може да доведе единствено до разочарование и нещастие.

Преди да стане възможно да бъдем изпълнени с Духа, е необходимо *желанието ни за изпълване да стане всепоглъщащо*. В този момент то трябва да бъде най-важното нещо в живота ни – остро и натрапчиво, за да може да изтласка всички други желания. Степента на изпълване в живота на всеки човек е в съвършено съответствие със силата на желанието. Имаме от Бога толкова, колкото в действителност искаме. Теологията на самодоволството, широко приета сред евангелските християни днес, е голяма пречка за изпълнението с Духа живот. От нейна гледна точка силното желание е свидетелство за неверие и доказателство за непознаване на Писанията. Самото Божие Слово, както и фактът, че поддръжниците на тази теология не успяват да се осветят истински, са достатъчни да я опровергават.

Съмнявам се че някога някой, който първо не е *преминал през период на дълбоко безпокойство и вътрешно вълнение*, е получавал Божественото откровение, за което става въпрос. Религиозното задоволство винаги е враг на духовния живот. Биографиите на светиите учат, че пътят към духовно величие минава през много страдания и вътрешни болки. Фразата “пътят на кръста”, въпреки че е използвана в някои кръгове за означаване на нещо много хубаво и приятно, за истинския християнин все още е

това, което винаги е означавала – път на отхвърляне и загуба. Кръстът, както и бесилката, никога не са били приятни места.

Християнинът, който търси по-добри неща и за свой ужас е изпаднал в пълно отчаяние, не трябва да губи смелост. Отчаянието е добър приятел когато е придружено с вяра, защото унищожава един от най-мощните грехове на сърцето и приготвя душата за служението на Утешителя. Усещане за пълна празнота, разочарование и мрак (ако сме внимателни за това, което се случва), може да бъде сянката в долината на сенките, която води към плодородните полета, лежащи отвъд. Ако не разберем правилно и се противопоставим на това Божие посещение, можем да изгубим всяко благословение, което любящият ни Небесен Баща е намислил за нас. Ако сътрудничим на Бог, Той ще ни отнеме естествените утехы, които дълго са ни служили за майка и кърмачка и ще ни постави там, където можем да получим утеха единствено от самия Утешител. Той ще махне онова лъжливо нещо, което китайците наричат “лице” и ще ни покаже колко болезнено малки сме в действителност. Когато свърши с нас ще знаем какво е имал предвид нашият Господ когато е казал: “Блажени бедните духом” (Матей 5:3).

Все пак бъдете сигурни, че Бог няма да ни изостави докато минаваме през това болезнено смиряване. Никога няма да ни остави, няма да се откаже от нас; няма да се разгневи или и да ни упрекне. Няма да наруши завета си и да промени това, което е изрекъл. Ще ни пази като зеницата на окото си и ще се грижи за нас като майка за децата си. Любовта Му няма да отпадне, дори когато ни води през изпитанието на саморазпъването, което е толкова реално и ужасно, че можем да го изразим единствено като извикаме: “Боже мой, Боже мой, защо си ме оставил?” (Псалм 22:1; Матей 27:46; Марк 15:34).

Нека възприемаме правилно това учение. В това болезнено лишаване от егото не трябва да има дори далечна мисъл за човешка заслуга. “Тъмната нощ на душата” не познава дори един блед лъч от коварната светлина на себеправедността. Чрез страданието не печелим помазанието, за което копнеем. Опустошаването на душата не ни прави по-скъпи за Бога, нито ни осигурява допълнително благоразположение в Неговите очи. Целта на това разголващо преживяване е да ни изтръгне от нетрайните ни житейски грижи и желания и да ни издърпа отново към вечността. То служи за да изпразни земните ни съдове и да ни приготви за нахлуването на Святия Дух.

Изпълването с Духа изисква да жертваме всичко свое, да претърпим вътрешна смърт, да очистим къщата си от многовековното натрупване на Адамовата смет и да отворим всички стаи за небесния Гост.

Святият Дух е жива личност и трябва да се отнасяме към Него като към личност. Не трябва да мислим за него като за сляпа енергия или безлична сила. Той чува, вижда и чувства като всяка друга личност. Той говори и ни чува когато говорим. Можем да Му угодим, да Го наскърбим, да Го накараме да замълчи, както правим с всяка друга личност. Той ще отговори на плахото ни усилие да Го опознаем и дори ще ни пресрещне на средата на пътя.

Колкото и да е чудесно това кризисно изпитание на изпълване с Духа, трябва да помним, че то е само способ за постигане на нещо по-голямо – доживотното ходене в Духа, бидейки обитавани, водени, обучени и упълномощени от Неговата мощна Личност. Необходимо е да изпълним някои условия за да продължим да ходим в Духа. Те са достъпни за всички в Свещените Писания.

За ходим изпълнени с Духа, трябва например да живеем в Божието Слово както рибата живее в морето. Нямам предвид просто да изучаваме Библията или да преминаем библейски курс. Искам да кажа, че трябва да “разсъждаваме нощ и ден” (Псалм 1:2) над свещеното Слово, да Го обичаме, да Му се наслаждаваме и да пируваме с Него всеки

час, денем и нощем. Когато нещата от живота завладяват вниманието ни, можем чрез благословен умствен навик винаги да запазим Словото на истината в умовете си.

Тогава, ако искаме да угодим на обитаващия в нас Дух, трябва да бъдем напълно завладяни от Христос. Настоящата работа на Духа е да Го прославя и Той върши всичко в името на тази крайна цел. Трябва да направим мислите си чисто светилище за Неговото свято пребиваване. Той живее в ума ни и омърсените мисли са за Него така отвратителни, както мръсното бельо за един цар. Преди всичко, за да продължим да вярваме, независимо колко разколебани се чувстваме, вярата ни трябва да бъде жизнерадостна.

Обитаваният от Духа живот не е специално луксозно издание на християнството, на което се наслаждават малцина привилегировани, направени от по-висококачествена и по-чувствителна материя в сравнение с другите. По-скоро това е нормалното състояние на всеки изкупен човек, където и да се намира по света. Това е: “тайната, която е била скрита за векове и поколения, а сега се откри на Неговите светии; на които Божията воля беше да яви какво е богатството на славата на тази тайна между езичниците, т. е. Христос между вас, надеждата на славата.” (Колосяни 1:26-27)

В един от най-сладките си и благоговейни химни, Фредерик Фейбър отправя тези добри думи към Святия Дух:

Ти, огромен океан от несъздадена любов,
треперя, чувствайки водите Ти
в душата ми да се разливат.
Ти си море безбрежно и безкрайно,
море, което се събира
в теснотата на сърцето ми.

*